

ΕΞΑΘΛΙΩΣΗ
ΣΤΗΝ
HELLAS

Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΓΝΩΣΗ
ΤΩΝ ΝΕΟΦΤΩΧΩΝ

© Copyright 2019 Κωνσταντίνος Διαμαντάκος

ISBN 978-618-00-0820-3

1^η Έκδοση – Ιανουάριος 2019

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νομού (Ν. 2121/1993) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του συγγραφέα κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση, δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΗ
Κωνσταντίνος Διαμαντάκος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΣ

ΕΞΑΛΘΛΙΩΣΗ

ΣΤΗΝ

HELLAS

Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΓΝΩΣΗ
ΤΩΝ ΝΕΟΦΤΩΧΩΝ

1

Το λεωφορείο του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων πλησιάζει στο Αντίρριο. Είναι γεμάτο. Δεν υπάρχει ούτε μια θέση κενή. Ξεκίνησε στις επτάμισι το πρωί. Πέρασε την Άρτα, την Αμφιλοχία, το Αγρίνιο και το Μεσολόγγι. Στη προτελευταία σειρά, στη δεξιά πλευρά, κάθονται δύο όμορφες κοπέλες, η μία μελαχρινή και η άλλη ανοιχτή καστανή. Έχουν ένα απλό φοιτητικό ντύσιμο. Φοράνε τζιν παντελόνι, αθλητικά παπούτσια και φούτερ. Τα χοντρά μπουφάν τα έχουν βγάλει και τα έχουν ακουμπήσει στο κάθισμα. Η Χριστίνα, η μελαχρινή, ζητάει από την Εύα, ν' αλλάξουν θέση για να καθίσει κι αυτή λίγο στη πλευρά του παραθύρου. Στην αρχή της διαδρομήςμίλαγαν πολύ αλλά κάποια στιγμή βαρέθηκαν. Έτσι, εδώ κι αρκετή ώρα είναι σιωπηλές. Η Χριστίνα βγάζει μέσα από το σακίδιο της ένα σάντουιτς. Το είχε ετοιμάσει για να το πάρει μαζί της, στο μικρό φοιτητικό δωάρι που μοιράζεται με την Εύα στα Ιωάννινα.

- Γιατί δεν περιμένεις να σταματήσουμε στο Αίγιο;
- Δεν πειράζει, πείνασα τώρα.
- Θυμάσαι την πρώτη χρονιά που είχαμε γυρίσει στην Αθήνα με το αεροπλάνο;
- Καλές εποχές τότε. Δεν είχε ξεκινήσει ακόμη η κρίση. Πάνε πέρασαν και δεν ξέρω αν ποτέ ξανάρθουν.

Είναι ένα κρύο πρωινό του Δεκεμβρίου. Επιστρέφουν στην Αθήνα για τις διακοπές των Χριστουγέννων. Ο ουρανός είναι μαύρος και πέφτει βροχή που κάποιες στιγμές γίνεται δυνατή και ύστερα πάλι μαλακώνει χωρίς όμως ποτέ να σταματάει. Βρέχει ασταμάτητα από τη στιγμή που ξεκίνησαν. Κάποιο κινητό κτυπάει. Η Χριστίνα το σηκώνει, μιλάει για δύο λεπτά και ύστερα το κλείνει.

- Ο κόκκινος Γιώργος ήταν;
- Ναι, είναι έξω από τη Θεσσαλονίκη. Κι εκεί βρέχει διαρκώς.

Θα τον πάρω όταν φτάσω στο σπίτι.

- Έφτασε κιόλας; Πόσα χιλιόμετρα είναι η Θεσσαλονίκη;
- Δεν ξέρω σίγουρα, νομίζω όμως γύρω στα διακόσια εξήντα. Πλησιάζει δεν έχει φτάσει. Δεν μου είπε ακριβώς που βρίσκεται. Η Αθήνα είναι τετρακόσια είκοσι και είμαστε περίπου στα μέσα της διαδρομής.
- Τώρα που ο κόκκινος Γιώργος πήγε στους δικούς του, στη Θεσσαλονίκη, θα έχουμε την ευκαιρία να βγούμε οι δυο μας. Θα περάσουμε φανταστικά;
- Εννοείται ότι θα περάσουμε πολύ ωραία. Γιατί τον λες κόκκινο Γιώργο; Και εγώ κόκκινη είμαι. Γιατί δεν λες κι εμένα κόκκινη Χριστίνα;
- Του κόλλησα το «κόκκινος» στις αρχές του πρώτου έτους, τότε που τον πρωτογνώρισαμε. Στην αρχή μου άρεσε λίγο. Με ξενέρωσε τελείως όταν άρχισε τα κομμουνιστικά του. Από τότε τον φωνάζω έτσι. Εσύ τότε δεν ήσουν κόκκινη. Άλλαξες πολύ από το πρώτο έτος. Σε θυμάμαι τότε που ήσουν άλλο στυλ, απολιτίκ σαν εμένα.
- Η ζωή και η κοινωνία έχουν πολλά προβλήματα. Δεν είναι μόνο γκόμενοι, ρούχα, μουσική και διασκέδαση. Τότε μόνο αυτά με ενδιέφεραν.
- Τι άλλο υπάρχει στη ζωή εκτός από αυτά και τα λεφτά που σου επιτρέπουν να αγοράζεις πράγματα και να διασκεδάσεις. Δεν μου τα έλεγες έτσι στο πρώτο έτος. Για αυτό και γίναμε κολλητές.
- Γίναμε κολλητές γιατί και οι δύο είμαστε από την Αθήνα και μάλιστα μένουμε σχετικά κοντά.
- Καλά δεν ήταν έτσι; Έπρεπε με το ζόρι να πολιτικοποιηθείς;
- Ήμουν απολιτίκ γιατί δεν μπορούσα να αποφασίσω. Ο πατέρας μου είναι σοσιαλδημοκράτης και η μητέρα μου δεξιά.
- Τελικά αποφάσεις να μη γίνεις τίποτα από τα δύο.
- Ο πατέρας μου ήταν και αυτός κομμουνιστής στα φοιτητικά χρόνια. Είναι από αριστερή οικογένεια. Η μάνα μου είναι από δεξιά οικογένεια. Ο πατέρας της έφθασε μέχρι αστυνομικός διευθυντής.
- Δηλαδή ο ένας σου παππούς κυνήγαγε τον άλλο.
- Κατά κάποιον τρόπο, όχι ακριβώς γιατί δεν βρισκόντουσαν στο ίδιο μέρος. Ο αστυνομικός ήταν στην Αργολίδα και ο κομ-

μουνιστής στη Σάμο. Ο πατέρας της μάνας μου κυνήγαγε άλλους κομμουνιστές σαν τον πατέρα του πατέρα μου αλλά όχι τον ίδιο. Εάν και νομίζω ότι στην Αργολίδα δεν υπήρχαν κομμουνιστές, όλοι δεξιοί ήταν.

- Ίσως είχε εξοντώσει όλους τους κομμουνιστές ο παππούς σου, γι αυτό δεν υπήρχαν. Και γιατί δεν γινόσουν δεξιά σαν τη μαμά σου; Οι δεξιές είναι πιο καλοντυμένες και ακούνε πιο ωραία μουσική. Εγώ δεν μπορώ με τίποτα τη μουσική που ακούνε οι αριστεροί. Μου αρέσουν πολλά είδη μουσικής, ελληνικά και ξένα αλλά αυτή τη κουλτουριάρικη μουσική δεν την αντέχω.

- Δεν πηγαίνει βάσει ντυσίματος, μουσικής και στυλ αλλά τι σου ταιριάζει σαν ιδεολογία. Βλέπεις όμως ότι δεν έχω αλλάξει πολύ. Ακόμα ντύνομαι με το ίδιο στυλ, το έχω απλοποιήσει κάπως. Ακούω την ίδια μουσική που άκουγα παλιά αλλά έχω προσθέσει και άλλα πιο ποιοτικά είδη.

Περνούν τη γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου και σε λίγο βγαίνουν στην εθνική οδό Αθηνών - Πατρών. Στο Αίγιο, το λεωφορείο κάνει μια στάση ενός τετάρτου. Σιγά σιγά κατεβαίνουν όλοι οι επιβάτες. Οι Χριστίνα και η Εύα φοράνε τα μπουφάν τους και κατεβαίνουν και αυτές. Παίρνουν δύο καπουτσίνο στο χέρι και περπατάνε αργά πάνω κάτω για να ξεμουδιάσουν από το ταξίδι.

- Εάν είχαμε μπει στη Πάτρα τώρα θα βρισκόμαστε στα σπίτια μας.

- Ενάμισι χρόνο έχουμε ακόμη και μετά τέλος, Athens forever. Δεν βλέπω την ώρα και τη στιγμή να τελειώσω. Έχω ζοριστεί τελευταία. Όχι τόσο από τα μαθήματα αλλά από διάφορα προβλήματα.

- Ναι, μου τα 'χεις πει. Εγώ θα ήθελα να κάνω ένα Μάστερ κάποια στιγμή, εάν κάποτε φτιάξουν τα πράγματα. Βέβαια για αμέσως δεν το συζητάω, είναι αδύνατο. Κι εμένα ο πατέρας μου ζορίζεται πολύ οικονομικά όπως ο δικός σου.

- Να μου λείπει εμένα το Μάστερ. Εξάλλου η βαθμολογία μου δεν βοηθάει. Μέχρι το πτυχίο εάν φτάσω θα είμαι ευχαριστημένη. Κανένας στην οικογένεια μου δεν έχει τελειώσει Πανεπιστήμιο.

- Το ξέρεις Βαγγελιώ ότι ο πατέρας μου είναι δικηγόρος. Η

μάννα μου κατάφερε και τέλειωσε τη Νομική αλλά δεν άσκησε ποτέ το επάγγελμα. Εγώ θα πρέπει να πάω παραπάνω από το πτυχίο για να πω ότι έκανα κάτι καλύτερο.

- Σου 'χω πει να μη με λες έτσι. Δεν με πειράζει όταν είμαστε μόνες μας. Μπορεί να το συνηθίσεις και να σου ξεφύγει μπροστά σε κόσμο, σε κανένα γκόμενο που με ενδιαφέρει.

Ο οδηγός φωνάζει ότι φεύγουν και οι επιβάτες σιγά σιγά επιβιβάζονται. Το λεωφορείο ξαναβγαίνει στην εθνική οδό για να συνεχίσει το υπόλοιπο ταξίδι του μέσα στη βροχή που δεν έχει σταματήσει. Η Εύα βαριέται και ψάχνει να βρει ένα θέμα για να πιάσει συζήτηση.

- Εμένα δεν με ενδιαφέρουν τα πολιτικά, είμαι απολιτίκ όπως το λες. Αλλά μας και το ξεκινήσαμε, για να περάσει η ώρα, πες μου ποιος είναι ο λόγος που προτίμησες τον κομμουνισμό.

- Γιατί όλοι έχουν δουλειά, σπίτι και φαγητό. Δεν υπάρχουν φτωχοί και πλούσιοι, όλοι είναι ίσοι.

- Δεν υπήρχαν πλούσιοι στις κομμουνιστικές χώρες αλλά ήταν όλοι φτωχοί, το επίπεδο τους ήταν πολύ χαμηλό.

- Έγιναν λάθη στις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού. Θα μπορούσαν να είναι καλύτερα τα πράγματα. Όμως δεν είχαν μεγάλες οικονομικές κρίσεις όπως αυτή που περνάμε τώρα στην Ελλάδα. Όλοι είχαν φαγητό, σπίτι και δουλειά. Όταν είσαι φτωχός και βλέπεις δίπλα σου μεγάλο πλούτο σε ενοχλεί. Όταν είσαι φτωχός και όλοι οι άλλοι είναι φτωχοί δεν σε πειράζει.

- Κι αυτοί είχαν δίπλα πλούσιους, τους αξιωματούχους του Κομμουνιστικού Κόμματος. Οι οικογένειες μας ανήκουν στη μεσαία τάξη, ο πατέρας σου είναι δικηγόρος. Ο κομμουνισμός υποστηρίζει τους εργάτες και τους φτωχούς αγρότες. Εγώ νομίζω ότι πρέπει να διαλέξεις ένα κόμμα που να υποστηρίζει τα δικά μας συμφέροντα, της μεσαίας τάξης.

- Πρέπει να είμαστε αλληλέγγυοι προς τους πιο αδύναμους. Εκτός αυτού, δεν είμαστε πλέον μεσαία τάξη. Η οικογένεια μου όπως και η δική σου ήταν μεσαία τάξη. Μέσα σε λίγα μόλις χρόνια φτωχοποιήθηκαν όπως ένα μεγάλο μέρος της μεσαίας τάξης. Έλεσε πολύ το επίπεδο μας. Ο πατέρας σου είχε οικονομικά προβλήματα και δεν σου έστελνε χρήματα. Ο δικός μου ζορίζεται πολύ αλλά ακόμα τα καταφέρνει. Δεν

είναι πλέον μόνο θέμα αλληλεγγύης αλλά και συμφέροντος. Είμαστε χαμηλή τάξη και ένα κομμουνιστικό κόμμα εκφράζει καλύτερα τα συμφέροντα μας. Ένας φτωχός, εάν σκέφτεται σωστά, δεν υποστηρίζει ποτέ δεξιά.

- Όμως είναι πολλοί φτωχοί που υποστηρίζουν δεξιά. Μου φαίνεται πως στην άκρα δεξιά πηγαίνουν οι πιο φτωχοί. Δεν ξέρω, αυτή την εντύπωση έχω.

- Δεν καταλαβαίνουν οι ηλίθιοι ότι πηγαίνουν ενάντια στα οικονομικά τους συμφέροντα. Είναι άνθρωποι της εκκλησίας και πατριώτες. Οι πολιτικάντζες της δεξιάς τους εξαπατούν με καθρεφτάκια όπως έκαναν οι κατακτητές στους ιθαγενείς. Τους λένε «ζήτω η Ελλάδα», κάνουν το σταυρό τους, βάζουν σημαίες και εικόνες στα γραφεία τους κι έτσι οι ηλίθιοι τους ψηφίζουν. Τώρα βέβαια οι πολιτικάντζες μπορεί να 'ναι άθεοι και προδότες, παριστάνουν όμως τους θρήσκους και τους πατριώτες και οι ψηφοφόροι τσιμπάνε.

- Δεν υπάρχει κάτι ανάμεσα στη δεξιά και τον κομμουνισμό; Γιατί δεν έγινες σοσιαλίστρια όπως ο πατέρας σου.

- Γιατί και αυτοί τελικά μια από τα ίδια είναι. Οι διαφορές εισοδήματος και πλούτου μεγάλωσαν κι επί κυβερνήσεων ΚΙΣΟΔΗ (Κίνημα Σοσιαλιστών Δημοκρατών). Καπιταλιστικό κόμμα είναι, μισό κλικ λιγότερο. Αυτοί έκαναν μεγαλύτερη ζημιά στη χώρα από ότι οι δεξιοί.

- Εγώ νομίζω ότι έγινες κομμουνίστρια γιατί ερωτεύτηκες τον κόκκινο Γιώργο. Εάν ερωτεύσουν σοσιαλιστή θα γινόσουν ΚΙΣΟΔΗ σαν τον μπαμπά σου και εάν ερωτεύσουν δεξιό θα γινόσουν ΕΦΧΕ (Ελληνική Φιλελεύθερη Χριστιανοδημοκρατική Ένωση) σαν την μαμά σου.

- Δεν είναι έτσι όπως το λες. Συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Ερωτεύτηκα κομμουνιστή επειδή έγινα κομμουνίστρια.

- Η κότα έκανε το αυγό ή το αυγό τη κότα;

- Εγώ τουλάχιστον πολιτικοποιήθηκα ενώ εσύ παρέμεινες ότι ήσουν. Δεν επιτρέπεται, ειδικά μέσα στη κρίση, να μην είναι κανείς πολιτικοποιημένος. Είναι σαν να αδιαφορεί για ότι συμβαίνει γύρω του. Αφήνει τους άλλους να καθορίσουν τη τύχη του. Δεν θέλω να χρησιμοποιήσω τη λέξη εξελίχθηκα. Να πω καλύτερα ότι εγώ είμαι σε μια φάση αναζήτησης... πως να στο πω ρε παιδάκι μου... ψάχνομαι. Δεν ξέρω εάν θα

είμαι πάντα έτσι ή εάν είναι μια φάση. Μη με παρεξηγείς. Εγώ άλλαξα όμως σε συμπαθώ όπως σε συμπαθούσα πάντα. Έχω κάνει φίλες στο ΜΕΚΟ (Μέτωπο Κομμουνιστών) αλλά εσύ θα είσαι πάντα η κολλητή μου, ένα επίπεδο παραπάνω από τις άλλες.

Όταν φτάνουν στο σταθμό του Κηφισού παίρνουν και οι δύο τηλέφωνο σπίτι τους για να ειδοποιήσουν. Περπατάνε μέχρι τη στάση του 051. Μετά από λίγο έρχεται το λεωφορείο που τις μεταφέρει στην Ομόνοια. Από εκεί μπαίνουν σε διαφορετικές συγκοινωνίες, η Χριστίνα για το Παγκράτι και η Εύα για τη Νέα Φιλοθέη Αθηνών. Το λεωφορείο αφήνει τη Χριστίνα κοντά στο άγαλμα του Τρούμαν. Διασχίζει την Βασιλέως Κωνσταντίνου και σε λίγο βρίσκεται στην πλατεία Προσκόπων. Κοντοστέκεται λιγάκι και κοιτάζει. Της έχει λείψει το μέρος. Έχει πολλές αναμνήσεις. Εδώ ερχόταν παιδάκι με τους γονείς της. Εδώ έκανε τα πρώτα της ραντεβού ώστε να μην απομακρύνεται από το σπίτι. Εδώ ήταν το πρώτο της φιλί. Της έχει λείψει η πλατεία Προσκόπων, το Παγκράτι, η Αθήνα. Τα Ιωάννινα είναι πράγματι μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας αλλά το Παγκράτι και την Αθήνα δεν τ' αλλάζει με τίποτα. Ενάμιση χρόνο ακόμα και μετά θα είναι για πάντα πίσω στα αγαπημένα της μέρη. Ίσως να πηγαίνει στα Ιωάννινα για εκδρομή. Είναι πολύ ωραίο μέρος για εκδρομή αλλά προτιμάει την Αθήνα για μόνιμη κατοικία. Συνεχίζει προς το σπίτι της. Στο τέλος της πλατείας σταματάει πάλι. Γυρνάει για να ρίξει ακόμη μια ματιά στο μέρος με τις πολλές αναμνήσεις. Περπατάει εκατόν πενήντα μέτρα ακόμη και φθάνει στην πολυκατοικία της. Χτυπάει το κουδούνι για να καταλάβει η μητέρα της ότι έχει φθάσει και ανοίγει με το κλειδί της. Διασχίζει την είσοδο, μπαίνει στο ασανσέρ και ανεβαίνει στον προτελευταίο όροφο. Η μητέρα της έχει ήδη την πόρτα ανοιχτή και την περιμένει. Την αγκαλιάζει και πηγαίνουν στο σαλόνι.

- Θέλεις να φας κάτι; Καλύτερα όμως να περιμένεις το μεσημεριανό. Μήπως θέλεις να πεις κάτι;
- Τα έχω πει όλα. Τι έχεις; Είσαι στενοχωρημένη;
- Θα στα πω άλλη ώρα. Ξεκουράσου τώρα.
- Τι άλλη ώρα; Τι συμβαίνει; Συνέβη κάτι κακό;

- Δεν θέλαμε να στο πούμε από το τηλέφωνο. Ο πατέρας σου μου ζήτησε να σου μιλήσω εγώ γιατί ο ίδιος δυσκολευόταν. Έχω σκοπό να το κάνω αλλά τώρα ξεκουράσου. Θα τα πούμε το απόγευμα ή αύριο.

- Θέλω να ξέρω τώρα.

- Αφού επιμένεις θα στο πω τώρα. Ίσως είναι καλύτερα για να φύγει το βάρος από επάνω μου. Θα φτιάξω πρώτα ένα τσάι. Μήπως θέλεις και εσύ;

- Αφού φτιάχνεις για σένα, φτιάξε μου και εμένα ένα.

Η μητέρα της προχωράει μπροστά και η Χριστίνα την ακολουθεί. Πηγαίνουν στην κουζίνα.

- Για πες μου λοιπόν!

- Κάνε υπομονή δύο λεπτά να φτιάξω το τσάι και μετά πάμε μέσα στο σαλόνι να καθίσουμε.

Αφού βράσει το νερό, το σερβίρει στα δύο φλυτζάνια. Βάζει μισή κουταλιά ζάχαρη στο δικό της, μια κουταλιά με λίγο γάλα στις Χριστίνας και ένα φακελάκι τσάι στο καθένα. Παίρνει η καθεμία το φλυτζάνι της και πηγαίνουν στο σαλόνι. Η Χριστίνα κάθεται στον καναπέ και η μητέρας της σε μια πολυθρόνα.

- Άντε πες το γιατί έχω αγωνία.

- Δεν θέλω να σου χαλάσω τα Χριστούγεννα αλλά πρέπει να μάθεις την αλήθεια. Αφορά και τη δική σου ζωή. Η δουλειά του πατέρα σου δεν πηγαίνει καλά.

- Δεν μου λες κάτι καινούριο. Αυτό το ξέρω. Έχουμε κρίση, είναι πολύς κόσμος που δυσκολεύεται.

- Όχι απλώς δεν πηγαίνει καλά, πηγαίνει πολύ άσχημα. Θα μετακομίσουμε σε μικρότερο διαμέρισμα, χαμηλότερο όροφο, κάπου εδώ γύρω. Έχουμε ήδη αρχίσει να το ψάχνουμε. Δεν θέλουμε να αλλάξουμε περιοχή. Προσπαθώ να βρω κι εγώ μια δουλειά αλλά είναι πολύ δύσκολο στην ηλικία μου, ειδικά τώρα. Τη δικηγορία δεν την άσκησα ποτέ. Εάν μπορούσα να φανταστώ αυτές τις εξελίξεις, θα δούλευα συνεχώς από τότε που πήρα πτυχίο. Εγώ τι δουλειά να κάνω; Εσείς οι νέες και ωραίες μπορείτε να δουλέψετε σε καφετέριες, εστιατόρια, μπαρ, κλαμπ.

- Παλιά δεν ήθελες ούτε να το ακούσεις να κάνω μια τέτοια δουλειά. Τον μπαμπά δεν τον πείραζε. Τώρα τι άλλαξε;

- Δεν ήθελα να δουλέψεις για να μπορείς να συγκεντρωθείς στα μαθήματα σου. Εξάλλου αυτές οι δουλειές του ποδαριού είναι επικίνδυνες για μια κοπέλα. Μπορεί να πάρει τον κακό τον δρόμο. Εξακολουθώ να το πιστεύω. Πιο παλιά δεν υπήρχε λόγος να διακινδυνεύσεις γιατί ο πατέρας σου έβγαζε αρκετά χρήματα ώστε να σε συντηρεί. Δεν ισχύει πλέον αυτό. Τώρα άλλαξαν οι καταστάσεις. Πρέπει να δουλέψεις σε ότι δουλειά βρεις για να μας βοηθήσεις.

- Θα βρω μια δουλειά στα Ιωάννινα για να συμπληρώσω σε όσα μου στέλνει ο μπαμπάς. Εγώ δεν είχα ποτέ αντίρρηση να δουλέψω. Εσύ ήσουν αρνητική.

- Μακάρι να ήταν τόσο απλό. Δυστυχώς είναι χειρότερα τα πράγματα.

Η μητέρα της ξεσπάει σε λυγμούς. Η Χριστίνα σηκώνεται από τον καναπέ, και κάθεται στο μπράτσο της πολυθρόνας. Ακουμπάει το χέρι της στην πλάτη της μητέρας της που εξακολουθεί να κλαίει.

- Τι είναι μαμά; Πέθανε κανένας; Είναι κάποιος άρρωστος; Είναι χειρότερα να μη μου λες τίποτα.

- Ευτυχώς όχι. Δεν έχουμε πρόβλημα υγείας. Ο πατέρας σου δεν μπορεί πλέον να σου στέλνει καθόλου χρήματα.

- Τώρα το είπαμε. Θα ψάξω να βρω μια δουλειά στα Γιάννενα για να συντηρούμαι και να καλύπτω μόνη μου τα έξοδα μου.

- Μιλάει ο νεανικός ενθουσιασμός. Νομίζεις ότι δεν το σκεφτήκαμε κι αυτό. Τι δουλειά θα βρεις και πόσα θα κάνεις; Εάν τα βάλεις κάτω και τα υπολογίσεις θα δεις ότι δεν σου φτάνουν. Εκτός αυτού, τότε θα βρεις τη δουλειά; Πόσος καιρός θα περάσει; Πως θα ζεις μέχρι τότε; Ο πατέρας σου έχει σοβαρό οικονομικό πρόβλημα. Δεν έχει άλλα λεφτά να σου δώσει. Μόνο το εισιτήριο μπορεί να σου πληρώσει για να πας να μαζέψεις τα πράγματα σου. Δεν ξέρεις καν πόσα λεφτά σου χρειάζονται τον μήνα.

- Τώρα μου έκανες τη ψυχή περιβόλι με αυτά που μου είπες. Είχα τόσο ωραία διάθεση. Με την Εύα λέγαμε στο λεωφορείο πόσο ωραία θα περάσουμε στις γιορτές. Δεν μπορούσες να περιμένεις να μου το πεις μετά τις γιορτές;

- Εσύ με είδες στενοχωρημένη και με ρώτησες. Τι ήθελες, να σου πω ψέματα; Θα σου ερχόταν πολύ απότομα να σου το πω

λίγες μέρες πριν φύγεις. Τώρα έχεις τον καιρό να προσαρμοστείς ψυχολογικά. Εκτός αυτού πρέπει να ενημερώσεις την Εύα για να δει και αυτή τι θα κάνει. Δεν μπορείς να της το πεις τελευταία στιγμή.

- Καλά και γιατί με στείλατε το φθινόπωρο; Τώρα θα σταματήσω στη μέση της χρονιάς.

- Πίστευε ότι με κάποιο τρόπο θα κατάφερνε να σου καλύψει τα έξοδα γι' αυτή τη χρονιά. Του ήρθαν όμως πάρα πολλές αναποδιές που δεν τις περίμενε. Η κατάσταση αντί να βελτιωθεί όπως ήλπιζε, χειροτέρευε διαρκώς πολύ. Οι πελάτες του μειώθηκαν και δεν πληρώνουν. Δεν έχει κανείς χρήματα. Δεν πληρώνει κανείς κανένα. Νομίζω δεν είμαστε μόνο εμείς που έχουμε σοβαρό πρόβλημα.

- Τι να πω και με αυτόν τον άνθρωπο. Όλοι του ΚΙΣΟΔΗ είναι μια χαρά βολεμένοι, εκτός από τον μπαμπά. Είναι η μόνη χώρα που οι σοσιαλδημοκράτες είναι πολύ πιο πλούσιοι από τους δεξιούς. Αφού άλλαξε από κομμουνιστής και έγινε σοσιαλδημοκράτης, τουλάχιστον δεν το εκμεταλλεύτηκε;

- Δεν ήταν ποτέ έτσι ο χαρακτήρας του, να προσπαθεί να εκμεταλλευτεί καταστάσεις. Είναι σοσιαλδημοκράτης γιατί αυτό του πηγαινει και όχι για να βουλευτεί. Ποτέ δεν κομματικοποιήθηκε, απλά ψήφιζε ΚΙΣΟΔΗ.

- Βλέπεις ότι είμαστε πλέον φτωχοί και εξακολουθείς να ψηφίζεις τους κωλοδεξιούς που υποστηρίζουν μόνο τα συμφέροντα των πλουσίων. Δεν είμαστε πλούσιοι ούτε καν μεσαίοι.

- Εγώ είμαι παραδοσιακά από δεξιά οικογένεια. Ο πατέρας μου έφτασε να γίνει αστυνομικός διευθυντής Αργολίδας, λίγα χρόνια πριν συνταξιοδοτηθεί. Η μητέρα μου ήταν πρόεδρος του Φιλόπτωχου του Αγίου Αναστασίου πολιούχου Ναυπλίου, μεγάλη η χάρη του. Εμείς πιστεύαμε σε πατρίδα, θρησκεία κι οικογένεια. Η κρίση είναι περαστική. Δεν θα διαρκέσει πολύ. Θα ξαναγυρίσουμε πάλι στο παλιό μας επίπεδο.

- Η κρίση είναι άλλη μια αποτυχία του καπιταλιστικού συστήματος και η ΕΦΧΕ είναι το πλέον καπιταλιστικό κόμμα. Βέβαια και το ΚΙΔΟΣΗ δεν πάει πίσω, ακολουθεί από κοντά.

- Είδαμε και τι ωραία πέρναγαν στις κομμουνιστικές χώρες. Εκεί ήταν συνέχεια φτωχοί. Εδώ είναι κάτι που θα περάσει. Το λέει η Αγία Γραφή. Είναι η εποχή των ισχνών αγελάδων.

- Ναι αλλά ο Φαραώ με τη συμβουλή του Εβραίου... πως τον έλεγαν... προετοιμάστηκε για τη περίοδο των ισχνών αγελάδων. Δεν πιστεύω στο Θεό αλλά τα θυμάμαι από το σχολείο.
- Ήσουν πάντοτε καλή μαθήτρια με γερή μνήμη. Πρέπει να μου το λες κιόλας ότι δεν πιστεύεις στον Θεό. Δεν με λυπάσαι μ' όλα αυτά που περνάω; Ο Χριστός είναι μεγάλη παρηγοριά του ανθρώπου σ' όλες τις δύσκολες στιγμές. Εάν ποτέ πιστέψεις, θα βρεις γαλήνη.
- Ούτε ο μπαμπάς πιστεύει.
- Αυτός είναι αγνωστικιστής δηλαδή δεν είναι βέβαιος για την ύπαρξη του Θεού με την έννοια που του δίνουμε. Πιστεύει όμως ότι υπάρχει ανώτερη δύναμη. Εσύ είσαι άθεη δηλαδή πιστεύεις με βεβαιότητα ότι δεν υπάρχει Θεός.
- Ας τον Θεό τώρα. Πως τον έμπλεξες; Ειλικρινά δεν μπορώ να σε καταλάβω. Το έχεις αντιληφθεί ότι κάνεις μεγάλη ζημιά στην οικογένεια μας με τη ψήφο σου;
- Από τότε που έγινες κομμουνίστρια έχουμε συνέχεια προστριβές. Ελπίζω ειλικρινά να είναι μόνο μια νεανική φάση και να αλλάξεις σύντομα. Δεν θα το αντέξω αυτό για όλη μου τη ζωή. Δεν είναι τώρα η στιγμή να λύσουμε τις πολιτικές μας διαφορές. Περίμενε να έρθει ο πατέρας σου να του μιλήσεις. Συνεννοείστε καλύτερα στα πολιτικά. Πέρασε και αυτός από τη φάση του κομμουνισμού και μπορεί να σε καταλάβει καλύτερα. Εγώ πάντως τον γνώρισα σοσιαλιστή και όχι κομμουνιστή.
- Δεν μπορούσες να βρεις εσύ έναν δεξιό και αυτός μια σοσιαλίστρια και να είσατε ευχαριστημένοι;
- Ωραίος ήταν, δικηγόρος ήταν... γνωριστήκαμε μέσω κοινών φίλων από τη Νομική και ερωτητήκαμε. Ο έρωτας δεν κοιτάζει ιδεολογίες. Μια χαρά είμαστε γιατί πάντοτε αφήναμε τα πολιτικά έξω από το γάμο μας. Ούτε εγώ προσπάθησα να τον αλλάξω ούτε αυτός προσπάθησε να με αλλάξει.
- Εάν δεν ήταν δικηγόρος ούτε που θα γύριζες να τον κοιτάξεις. Ξέρω εσείς οι δεξιές πως σκέφτεστε. Με το Πανεπιστήμιο τι θα κάνω; Θα το παρατήσω; Είμαι στη μέση των σπουδών. Τώρα τέλειωσα το δεύτερο έτος και μπήκα στο τρίτο.
- Θα δίνεις σιγά σιγά μαθήματα μέχρι να πάρεις τελικά το

πτυχίο. Κάποια στιγμή θα το καταφέρεις.

- Είναι δύσκολο να σπουδάζω από απόσταση. Εάν χάσω την επαφή, το πιθανότερο είναι να τα παρατήσω. Εξάλλου χρειάζονται παρακολουθήσεις σε κάποια μαθήματα.

- Εάν τα καταφέρουμε, θα σε στείλουμε πάλι αργότερα. Τώρα το μόνο που μπορείς να κάνεις είναι να γυρίσεις εδώ, να βρεις δουλειά και να διαβάζεις όσο μπορείς για το Πανεπιστήμιο. Πρέπει να το προσπαθήσεις και να μην εγκαταλείψεις τον αγώνα. Η χώρα περνάει μεγάλη κρίση. Δεν είσαι η μοναδική περίπτωση. Πολλά παιδιά σταματάνε τις σπουδές τους για οικονομικούς λόγους. Άλλα πάλι μπαίνουν σε καλές σχολές και δεν πηγαίνουν καθόλου. Πάρε την Εύα να της το πεις, να δει κι αυτή τι θα κάνει.

- Θα της το πω καλύτερα από κοντά. Αυτά δεν είναι πράγματα που λέγονται από το τηλέφωνο. Ως προς αυτό έχεις δίκιο. Πρέπει να είμαστε πρόσωπο με πρόσωπο. Θα της το πω αύριο που θα τη συναντήσω για να ξέρει η κοπέλα τι θα κάνει. Έχουμε πει να πάμε για ψώνια στην Ερμού. Τι ψώνια δηλαδή, απλά μας έμεινε από παλιά και το λέμε ακόμα έτσι. Θα χαζέψουμε τη Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση, θα κοιτάξουμε τις βιτρίνες, θα προβάσουμε ρούχα. Το πολύ πολύ να αγοράσουμε κανένα φτηνό μπλουζάκι λόγω Χριστουγέννων, έτσι για το καλό. Φάτε μάτια ψάρια!

2

Την επόμενη μέρα, η Χριστίνα έχει ραντεβού με την Εύα στις εντεκάμισι, έξω από το Μετρό του Συντάγματος. Ο καιρός είναι πάλι κρύος και συννεφιασμένος αλλά δεν βρέχει. Έτσι η Χριστίνα αποφασίζει να πάει με τα πόδια καθώς δεν είναι μεγάλη η απόσταση από το σπίτι της. Κατεβαίνει στη πλατεία Προσκόπων, περνάει απέναντι την Βασιλέως Κωνσταντίνου, διασχίζει τον Εθνικό Κήπο και φτάνει πρώτη στο σημείο του ραντεβού, ακριβώς στην ώρα της. Όλα είναι στολισμένα με Χριστουγεννιάτικη διακόσμηση. Τα πρόσωπα των περισσότερων ανθρώπων είναι χαρούμενα, παρόλο που ήδη έχει ξεκινήσει η οικονομική κρίση. Ενδεχομένως να μην έχουν επηρεαστεί ακόμα οι περισσότεροι ιδιαίτερα ή δεν μπορούν να φανταστούν τι θα έρθει. Κυκλοφορεί ευρέως η άποψη ότι θα είναι κάτι που θα διαρκέσει μόνο λίγο, ένα με δύο χρόνια και μετά η κατάσταση θα επανέλθει στην ομαλότητα. Λίγες είναι οι παραφωνίες στον χορό των χαρούμενων προσώπων, μεταξύ τους και η Χριστίνα. Η Εύα έρχεται πέντε λεπτά αργότερα. Αμέσως αντιλαμβάνεται το λυπημένο ύφος της φίλης της.

- Τι έχεις; Πολύ στενοχωρημένη φαίνεσαι.

- Δεν φαίνομαι, είμαι. Θα σου τα εξηγήσω όλα. Δεν ήθελα να σου πω τίποτα χτες το βράδυ στο τηλέφωνο για να μη σε κρατάω σε αγωνία. Πάμε κάπου να καθίσουμε, να μιλήσουμε και μετά κάνουμε μια βόλτα στα μαγαζιά.

- Πάμε εδώ δίπλα.

Περπατάνε λίγα μέτρα και μπαίνουν σε ένα από τα καφέ της πλατείας που είναι γεμάτο από χαρούμενους ανθρώπους. Δεν βλέπουν κανένα ελεύθερο τραπέζι. Εκείνη τη στιγμή, για καλή τους τύχη, αδειάζει κάποιο τραπέζι δίπλα στη τζαμαρία. Πάνε γρήγορα να το πιάσουν, κάθονται και παραγγέλνουν.

- Αυτό που θα σου πω είναι συνταρακτικό. Ο πατέρας μου δεν

μπορεί να μου στέλνει πλέον καθόλου λεφτά.

- Εντάξει, είναι σίγουρα άσχημα τα νέα αλλά δεν είναι τραγικά. Θα σε βοηθήσω κι εγώ να βρεις μια δουλειά. Εγώ που δουλεύω στη καφετέρια δεν έπαθα τίποτα. Συνήθεια είναι. Αλλά επηρεάζει κάπως την απόδοση στα μαθήματα. Για αυτό δεν έχω τόσο καλή βαθμολογία. Όλα δεν γίνονται.

- Αυτό είπα και εγώ αμέσως στη μάνα μου. Αλλά τελικά δεν είναι τόσο απλό.

- Σίγουρα τώρα με τη κρίση έχουν δυσκολέψει τα πράγματα. Ωραία κοπέλα είσαι. Νομίζω ότι μπορείς να βρεις μια δουλειά μερικής απασχόλησης σε μια καφετέρια.

- Τα λεφτά σταματάνε άμεσα. Εξάλλου δεν νομίζω ότι αρκεί μια τέτοια δουλειά για να με συντηρήσει. Τα έβαλα κάτω με τον πατέρα μου χτες το απόγευμα. Δεν είχα καταλάβει πόσα πολλά μου χρειάζονται το μήνα. Εσύ δεν ξέρω πως τα καταφέρνεις. Θυμάμαι πριν λίγο καιρό που ο πατέρας σου είχε κι αυτός οικονομικές δυσκολίες.

- Είχα πάντα μια δουλειά για να συμπληρώνει αυτά που μου έδινε ο πατέρας μου. Κάποια στιγμή άρχισε να μου στέλνει πολύ λιγότερα και μετά καθόλου.

- Τελικά μου είπες ότι τακτοποιήθηκε το θέμα αλλά δεν μου εξήγησες με ποιο τρόπο. Δεν σε ρώτησα γιατί δεν ήθελα να ανακατευτώ στα προσωπικά σου.

Η Εύα σκύβει προς το μέρος της Χριστίνας και χαμηλώνει την ένταση της φωνής της ώστε να μην ακούγεται στα διπλανά τραπέζια.

- Ίσως υπάρχει λύση. Υπάρχουν δουλειές που βγάζεις αρκετά λεφτά ακόμα και στη κρίση. Λίγο ψάξιμο θέλει.

- Πλάκα μου κάνεις! Εδώ δεν βρίσκουν καλές δουλειές άνθρωποι με Μάστερ από το εξωτερικό. Εμείς δεν έχουμε πάρει ακόμη πτυχίο από το ελληνικό κωλοπανεπιστήμιο.

- Εμείς όμως είμαστε ωραίες κοπέλες. Αυτό πληρώνεται και χέστα τα πτυχία και τα Μάστερ από το εξωτερικό.

- Δεν καταλαβαίνω πως πληρώνεται. Πας σε μια εταιρεία και σου λένε «επειδή κυρία Εύα είστε ωραία, περάστε και θα σας δίνουμε διπλό μισθό από ότι θα παίρνατε κανονικά».

- Σου μιλάω για τα λιγούρια τους άντρες. Πολλοί πορνόγεροι σκατόβλαχοι ψοφάνε για νεαρές όμορφες φοιτήτριες. Εάν

μάλιστα είναι και Αθηναίες, το θεωρούν ένα μεγάλο συν.

- Και πως βρίσκεις τις εταιρείες που έχουν τέτοιοι σκατόβλαχοι; Σου δίνουν παραπάνω μισθό;

- Πω πω! Τελειώς απονήρευτη είσαι ρε παιδάκι μου! Δεν πας να δουλέψεις στην εταιρεία τους, τους κάνεις παρέα. Δεν είναι μόνο επιχειρηματίες. Είναι γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, τραπεζικοί, πολιτικοί, δικαστές και όλα τα επαγγέλματα.

- Συγγνώμη για να καταλάβω. Όταν λες παρέα, πως ακριβώς το εννοείς; Πηγαίνεις και κάθεται μαζί τους σε μια καφετέρια ή ένα μπαρ και σε πληρώνουν;

- Και αυτό συμβαίνει, εάν όμως είναι παντρεμένοι το αποφεύγουν.

Η Εύα σκύβει ακόμα περισσότερο. Βάζει το χέρι της γύρω από το στόμα της για να εμποδίσει τους ήχους της φωνής της να ταξιδέψουν μέχρι τα αυτιά των περιεργών του διπλανού τραπεζιού και ψιθυρίζει στο αυτί της Χριστίνας.

- Ακόμα δεν κατάλαβες; Συντροφιά ερωτική εννοώ. Έσκορπ λέγεται και σημαίνει συνοδός.

- Τι;

Η Εύα απομακρύνει το πρόσωπο της. Η Χριστίνα την κοιτάζει για αρκετά δευτερόλεπτα με μισάνοιχτο το στόμα. Το ύφος της έχει έκπληξη, αυστηρότητα και οίκτο. Το μυαλό της πηγαίνει στο όχι τόσο μακρινό παρελθόν και φέρνει κάποιες εικόνες στην επιφάνεια.

- Για αυτό σε βλέπω να ντύνεσαι με σέξι ντύσιμο και δεν μου λες με ποιον βγαίνεις; Να σου πω την αλήθεια είχα παρεξηγηθεί. Θεωρούσα ότι πλέον δεν με εμπιστεύεσαι για να συζητάς μαζί μου τα αισθηματικά σου. Στην αρχή μου τα έλεγες όλα.

- Αυτό δεν είναι κάτι που λέγεται εύκολα. Εάν δεν κινδύνευες να σταματήσεις τις σπουδές δεν θα στο 'λεγα ποτέ.

- Δεν νομίζω ότι αυτό είναι κάτι που εγώ μπορώ να κάνω.

- Δεν επιμένω. Δεν θα είμαι εγώ αυτή που θα σε παρασύρει. Εάν το κάνεις, θα το κάνεις με δική σου απόφαση και εσύ θα έχεις την ευθύνη. Εγώ απλά στο είπα για να το ξέρεις. Δεν σου λέω ούτε να το κάνεις ούτε να μη το κάνεις.

- Καλά, εντάξει σε ευχαριστώ. Θα το σκεφτώ αλλά είμαι κατά

ενενήντα εννέα κόμμα εννέα τοις εκατό σίγουρη ότι δεν θα το κάνω. Ας πούμε τίποτε άλλο τώρα γιατί αυτή η κουβέντα με στενοχωρεί.

Η συζήτηση πηγαίνει σε διάφορα άλλα θέματα. Μετά από λίγο καλούν τον σερβιτόρο, πληρώνουν και φεύγουν. Κάνουν μια βόλτα στην Ερμού. Βλέπουν τις βιτρίνες και μπαίνουν στα μαγαζιά για να προβάρουν τα ρούχα. Η Εύα ψωνίζει αρκετά πράγματα ενώ η Χριστίνα αγοράζει μόνο ένα φθηνό μπλουζάκι.

- Πως κι έχεις χρήματα για ψώνια; Εγώ νόμιζα ότι ίσα ίσα καταφέρνεις και βγάζεις τον μήνα.

- Δούλεψα λίγο παρά πάνω συνοδός για να είμαι άνετη στις γιορτές. Μπορείς να δουλεύεις όσο εσύ θέλεις και να βγάζεις λίγα, πολλά ή πάρα πολλά. Εγώ δουλεύω μόνο τόσο όσο μου χρειάζεται για να συμπληρώνω αυτά που λείπουν κάθε μήνα. Ανάλογα με το πόσα μου λείπουν, είναι οι φορές που δουλεύω έσκορτ. Όταν ο πατέρας μου στέλνει αρκετά ώστε μαζί με αυτά της καφετέριας να καλύπτουν τα έξοδα μου, τότε δεν δουλεύω καθόλου.

- Ωραία θα ήταν να είχα κι εγώ χρήματα να αγοράσω ρούχα.

- Νόμιζα ότι ως κομμουνίστρια δεν σε ενδιαφέρουν πλέον όλα αυτά.

- Παρόλο που είσαι κολλητή μου δεν με έχεις καταλάβει. Δεν μου είναι αδιάφορα, απλά δεν τα θεωρώ πλέον σημαντικά. Εξάλλου σου έχω εξηγήσει ότι δεν άλλαξα πολύ. Ακόμα υπάρχει ο παλιός μου εαυτός, μόνο που έχει κάπως βελτιωθεί, κατά την άποψη μου.

- Είχα σκοπό να σου κάνω ένα δώρο για τις γιορτές. Διάλεξε κάτι ακριβό, ότι σου αρέσει. Μην σε νοιάζει για την τιμή.

- Και εγώ θα σου έκανα ένα δώρο αλλά φθηνό. Δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό που μου προτείνεις. Θα διαλέξω κάτι αλλά θα είναι φθηνό όπως και το δικό μου δώρο.

- Σκοπεύεις να μη με ξαναδείς ποτέ στη ζωή σου;

- Ακριβώς το αντίθετο. Ελπίζω να είμαστε φίλες για πάντα.

- Τότε πάρε ότι θέλεις. Θα έχεις πολλές ευκαιρίες για να μου το ανταποδώσεις.

- Διάλεξε και εσύ το δώρο σου, μόνο να είναι κάτι φθηνό γιατί δεν έχω την δυνατότητα για κάτι ακριβό.

Η Χριστίνα διαλέγει ένα ωραίο φόρεμα και η Εύα ένα φθινό μπλουζάκι. Αργά το μεσημέρι χωρίζουν και πηγαίνουν στα σπίτια τους. Μέχρι τη Πρωτοχρονιά βρίσκονται ακόμη μερικές φορές αλλά η Χριστίνα αποφεύγει να θίξει το θέμα. Έχει αποφασίσει να το ξεχάσει τελείως μέχρι το τέλος του χρόνου. Το βράδυ της τριακοστής πρώτης, μένουν μέχρι την αλλαγή μαζί με τις οικογένειες τους και ύστερα βγαίνουν. Πηγαίνουν σε ένα κλαμπ με μια παρέα. Τη δεύτερη μέρα του χρόνου, η Χριστίνα διαπιστώνει ότι έφθασε η στιγμή ν' αντιμετώπισει το πρόβλημα. Έχει ήλιο με δόντια. Το κρύο είναι διαπεραστικό αλλά ντύνεται καλά, με σκούφο, κασκόλ και χοντρό μπουφάν. Κατεβαίνει μέχρι τη πλατεία Προσκόπων και στρίβει αριστερά στην οδό Αντύπα. Δεν κυκλοφορούν αυτοκίνητα ή πεζοί στους δρόμους, επικρατεί ερημιά. Οι άνθρωποι είναι μέσα στα σπίτια τους. Περνάει απέναντι στο άγαλμα του Τρούμαν και πιάνει τη Βασιλέως Γεωργίου μέχρι την Ηρώδου του Αττικού. Κατηφορίζει προς τα κάτω και φθάνει στο Ζάππειο. Κάθεται για λίγο σε ένα παγκάκι να προβληματιστεί. Σίγουρα το έσκορτ είναι μια λύση στο πρόβλημα της. Όμως είναι κάτι που δεν θα μπορούσε ποτέ να κάνει. Από την άλλη δεν βλέπει να υπάρχει άλλη λύση. Το πρόβλημα ανάγεται σε δύο επιλογές, συνοδός ή διακοπή των σπουδών. Μπερδεύεται και αποφασίζει να το μεταθέσει ακόμα αργότερα. Θα μιλήσει με την Εύα στο λεωφορείο του ΚΤΕΛ. Θα έχουν πολλές ώρες στη διάθεση τους. Όχι δεν μπορεί να μιλήσει στο λεωφορείο για ένα τέτοιο θέμα. Θα τους ακούνε τι λένε από τα διπλανά καθίσματα. Θα τη συναντήσει τώρα, αύριο - μεθαύριο στην Αθήνα για να μιλήσουν. Όχι, όχι ούτε αυτό της αρέσει. Δεν θέλει να χαλάσει τις λίγες ημέρες των διακοπών που της έμειναν. Θα της μιλήσει αμέσως την πρώτη στιγμή που θα φθάσουν στο μικρό φοιτητικό δυαράκι στα Γιάννενα. Θα πρέπει να πάρει πολύ γρήγορα μια απόφαση. Καλεί τη την Εύα στο κινητό της.

- Δεν σου μίλησα επίτηδες για το θέμα όταν βρεθήκαμε. Δεν ήθελα να το θυμάμαι.

- Για ποιο θέμα μου λες;

- Το θέμα της παρέας σε σκατόβλαχους, να μην πω τη άλλη λέξη γιατί δεν ξέρω ποιος μπορεί να παρακολουθεί το τηλέ-

φωνο.

- Κανείς δεν παρακολουθεί το τηλέφωνο. Γίνεσαι παρανοϊκή.
- Το πιο εύκολο πράγμα είναι να σου παρακολουθούν το τηλέφωνο και το Ίντερνετ. Άλλο τώρα εάν δεν έχουν λόγο να το κάνουν για εσένα και εμένα. Είχα διαβάσει ένα άρθρο. Έχουν ένα μηχανήμα που παρακολουθεί ταυτόχρονα χιλιάδες συνομιλίες. Εάν πιάσει κάποια λέξη όπως βόμβα, όπλα, κοκαΐνη, βίζιτα, καταγράφει τη συνομιλία. Ξεφύγαμε τώρα. Άλλο είναι το θέμα μας.

- Ούτε εγώ επεδίωξα να στο αναφέρω ξανά. Απλά θεώρησα ότι έπρεπε να σε ενημερώσω και από εκεί και πέρα εσύ αποφασίζεις.

- Δεν ήθελα να με απασχολήσει κατά τη διάρκεια των εορτών. Τώρα έχω έρθει στο Ζάππειο. Κάθομαι σε ένα παγκάκι και προσπαθώ να αποφασίσω. Το μόνο που κατάφερα ήταν να μπερδευτώ. Βρίσκομαι σε αδιέξοδο. Βλέπω ότι είναι η μόνη λύση για να συνεχίσω τις σπουδές μου αλλά δεν μπορώ να το κάνω. Από την άλλη δεν θέλω να διακόψω το Πανεπιστήμιο.

- Δεν θα πάρω εγώ μια τέτοια απόφαση για εσένα.

- Δεν σου ζητάω κάτι τέτοιο. Δεν θέλω να χαλάσω τις διακοπές μου κι ούτε μπορούμε να συζητήσουμε ένα τέτοιο θέμα μέσα στο λεωφορείο του ΚΤΕΛ. Ωραία θα ήταν να βλεπα τη λίμνη για να μου φτιάχνει τη διάθεση αλλά ούτε η καφετέρια προσφέρεται για τέτοια συζήτηση. Θυμάσαι τις δυσκολίες που είχαμε όταν πιάσαμε αυτή τη συζήτηση στην καφετέρια του Συντάγματος. Έπρεπε να μιλάμε ψιθυριστά γιατί είχαν στήσει αυτή στα διπλανά τραπέζια. Είναι καλύτερα να την κάνουμε στο διαμέρισμα που δεν θα μας ακούει κανείς. Με το που θα φθάσουμε, θα πιάσουμε αμέσως τη συζήτηση. Μετά θα πρέπει να πάρω μια γρήγορη απόφαση. Το πολύ μέχρι την επόμενη θα έχω αποφασίσει. Ή προχωράω σε αυτό που μου λες ή τα μαζεύω και γυρίζω στην Αθήνα.

- Δεν υπάρχει βιασύνη. Μπορείς να το σκεφτείς λίγες ημέρες.

- Ο πατέρας μου θα δώσει λεφτά ίσα ίσα για να μαζέψω τα πράγματα μου και να φύγω.

- Μην ανησυχείς, θα σου δανείσω εγώ ότι χρειαστείς και μου τα επιστρέφεις όποτε μπορέσεις. Έκανα μια καβάντζα λόγω εορτών και μου έχουν μείνει. Εάν χρειαστεί, θα δουλέψω λίγο

παραπάνω για να σου δανείσω. Εγώ έχω πάρει το κολλάει της δουλειάς και δεν με ενοχλεί πλέον.

Με το που φτάνουν στα Ιωάννινα, πηγαίνουν αμέσως στο διαμέρισμα τους. Αφήνουν τα πράγματα στα δωμάτια τους. Στο σαλόνι τοποθέτησαν μια ντουλάπα και μετατράπηκε σε υπνοδωμάτιο της Εύας. Το χολ έγινε σαλονοτραπεζαρία. Τα έπιπλα είναι λιγοστά, μόνο τα απαραίτητα. Τα δωμάτια τους έχουν ένα κρεβάτι, ένα γραφειάκι με μια καρέκλα. Στο χολ υπάρχει ένα τραπεζάκι με δύο καρέκλες. Δύο πολυθρόνες σκηνοθέτη τις ανοίγουν όταν χρειαστεί. Ετοιμάζουν καφέ και κάθονται στο τραπεζάκι.

- Ξέρω μέσα μου τελικά ότι δεν θα το κάνω. Εγώ δεν είμαι για τέτοια πράγματα. Θέλω όμως να νοιώθω ότι εξέτασα όλα τα ενδεχόμενα και εξάντλησα όλα τα περιθώρια. Πως το κανονίζεις; Πως τους βρίσκεις ή σε βρίσκουν;

- Είναι ένα γραφείο που το κανονίζει. Εσύ δεν κάνεις τίποτα.

- Που τους ανακάλυψες;

- Ρώτησα κι έμαθα. Μην νομίζεις ότι είμαι μόνο εγώ που το κάνω. Μια από τις κοπέλες που δουλεύουν στην καφετέρια μου το 'πε. Συμπληρώνει κι αυτή το εισόδημα της μ' αυτό το τρόπο. Εκτός από το γραφείο, μπορείς να βρεις πελάτες κι από μόνη σου, μέσω Ίντερνετ. Σ' αυτή την περίπτωση τα λεφτά είναι ακόμα πιο καλά γιατί δεν υπάρχει το ποσοστό του γραφείου. Εάν σε μάθουν, μετά πάει και μέσω γνωστών. Ο ένας σκατόβλαχος σε γνωρίζει στον άλλο.

- Πως είναι οι πελάτες; Τι στυλ είναι;

- Εξαρτάται τι θα σου τύχει. Είναι όλες οι ηλικίες και όλες οι εμφανίσεις. Κάποιες φορές μου έτυχαν νέα και ωραία παιδιά που δεν θα είχα πρόβλημα να τα φτιάξω μαζί τους.

- Εάν ήταν τέτοιοι οι πελάτες δεν θα δίσταζα να το κάνω.

- Αυτή είναι η καλύτερη περίπτωση. Συνδυάζεις το τερπνό με το ωφέλιμο. Συχνά όμως είναι μεσήλικες παντρεμένοι. Άλλοι είναι κάπως εμφανίσιμοι, άλλοι μέτριας εμφάνισης κι άλλοι ένα μάτσο χάλια.

- Τι κάνεις όταν σου τύχει ένας χάλια πορνόγερος;

- Εξαρτάται από την περίπτωση και τη διάθεση. Αποστασιοποιούμαι ψυχολογικά ή φαντάζομαι ότι είναι κάποιος που μ' αρέσει. Όταν αποστασιοποιούμαι, είμαι εκεί σωματικά αλλά

ουσιαστικά είμαι κάπου αλλού. Κάτι παρόμοιο γίνεται και όταν φαντάζομαι ότι είμαι με κάποιον άλλο. Δηλαδή με τη φαντασία μου πηγαίνω σ' ένα άλλο μέρος ή με κάποιον άλλο. Εάν είναι νέος και ωραίος δεν κάνω αυτό το τέχνασμα. Εγώ έτσι κατάφερα να το αντέξω. Άμα το αντιμετωπίζεις έτσι δεν είναι τίποτα δύσκολο κι η πληρωμή είναι πολύ καλή.

- Ας πούμε ότι το ξεπέρασα αυτό το πρόβλημα. Υποθετικά βέβαια μιλάω πάντα γιατί δεν ξέρω εάν μπορώ να το αντιμετωπίσω όπως εσύ. Το άλλο που με φοβίζει πολύ είναι μήπως μαθευτεί.

- Το καλό μ' εμάς είναι ότι δεν είναι η πόλη μας. Δεν μας ξέρει κανένας και δεν ξέρουμε κανένα. Θα φύγουμε κάποια στιγμή και θα πάμε στην Αθήνα όπου δεν θα ξέρει κανένας τίποτα. Στην Αθήνα θα ήταν πολύ πιο δύσκολο να κάνουμε τέτοια πράγματα. Θα μπορούσε να κυκλοφορήσει ή ακόμα και να πέσουμε πάνω σε κανένα γνωστό.

- Δεν υπάρχει περίπτωση να τύχει πελάτης κάποιος συμφοιτητής μας;

- Δεν νομίζω να έχουν οι περισσότεροι φοιτητές λεφτά για τέτοιες ιστορίες. Το πολύ πολύ να πηγαίνουν στα μπουρδέλα. Το έσκορτ στοιχίζει περισσότερο.

- Δεν ξέρω... δεν ξέρω τι να κάνω. Δεν θέλω να διακόψω τις σπουδές. Ούτε θέλω να γίνω έσκορτ.

- Εγώ γιατί νομίζεις ότι το κάνω; Για να μην διακόψω τις σπουδές. Μπορούσα να βγάζω πολλά χρήματα από αυτή τη δουλειά, εάν δούλευα κανονικά. Δουλεύω μόνο όσο μου χρειάζεται για να πληρώνω τα έξοδα του μήνα. Εντάξει, πριν τα Χριστούγεννα δούλεψα παραπάνω για να έχω καβάντζα στις γιορτές.

- Πάμε μια βόλτα στη λίμνη να περπατήσουμε; Δεν αντέχω, με έχει πάσει κατάθλιψη. Μέχρι αύριο το πρωί θα το έχω αποφασίσει.

Ντύνονται καλά για το κρύο, βγαίνουν από το διαμέρισμα και περπατάνε με τα πόδια. Μετά από αρκετά λεπτά βρίσκονται στη λίμνη.

- Η κατάσταση είναι «εμπρός γκρεμός και πίσω ρέμα». Ή δουλεύω συνοδός ή σταματάω τις σπουδές. Και τα δύο κακά είναι. Δεν ξέρω τι είναι χειρότερο;

- Δες το σαν ανακατανομή εισοδήματος.
- Από όλα όσα μου έχεις πει είναι το μόνο που μου αρέσει. Παίρνουμε με αυτό το τρόπο αυτά που το κωλοσύστημα μας στερεί.
- Δοκίμασε μόνο μια φορά να δεις πως είναι. Εάν δεν το αντέχεις, μάζεψε τα και φύγε.
- Δεν ξέρω τι να βάλω, πως να ντυθώ.
- Θα σου πω εγώ. Θα ψάξουμε στα ρούχα σου και στα δικά μου. Κάτι θα βρούμε. Φοράμε το ίδιο νούμερο. Εάν χρειαστεί αγοράζεις ένα φθινό καλσόν ή μια φούστα. Θα βάλεις σέξι εσώρουχα, μια κοντή φούστα, ένα δικτυωτό καλσόν, ψηλά τακούνια, αρκετό μείκ απ. Δεν πρέπει όμως να το παρακά-νεις. Να μη «κάνει μπαμ» ότι είσαι συνοδός. Απλό είναι, δεν είναι τίποτα δύσκολο.
- Θα μιλήσεις εσύ με το γραφείο για να μου κανονίσεις μια συνάντηση;
- Θα το κάνω εγώ. Πρέπει να σου δώσω οδηγίες. Όταν μπεις στο δωμάτιο, πάρε αμέσως τα λεφτά. Στην αρχή θα μιλήσετε αλλά όχι για πολύ ώρα. Όταν τελειώσει ο βλάχος φύγε. Θα σε περιμένω στο σπίτι για να μου πεις τι έγινε.
- Μακάρι να μου τύχει κανένας νέος και ωραίος.
- Εάν είσαι τυχερή, θα σου τύχει. Πρέπει όμως να είσαι προετοιμασμένη για κάθε ενδεχόμενο.

3

Μετά από αρκετές ημέρες, η Χριστίνα μπαίνει ντυμένη με πολύ σέξι ντύσιμο σε ένα ξενοδοχείο. Ανεβαίνει στο δεύτερο όροφο και χτυπάει την πόρτα στο δωμάτιο 211. Ανοίγει ένας ψηλός, χοντρός, άσχημος πενηντάρης που έχει ήδη μείνει με το φανελάκι. Φαίνεται η τριχοφυΐα του που είναι σαν του γορίλα. Έχει τρίχες παντού, εκτός από τη καράφλα του. Η Χριστίνα παίρνει αμέσως τα χρήματα όπως της υπέδειξε η Εύα. Μια ώρα αργότερα γυρίζει στο σπίτι με τα μάτια κατακόκκινα από το κλάμα. Μόλις μπαίνει μέσα ξεσπάει σε λυγμούς. Η Έβα την αγκαλιάζει και η Χριστίνα μιλάει με αναφιλητά.

- Δεν μπορώ... δεν αντέχω... έκανα κάτι πολύ κακό.
- Σώπα... σώπα... και εγώ έτσι αισθανόμουν την πρώτη φορά.
- Σιχάθηκα τον εαυτό μου όταν το κτήνος ήταν πάνω μου. Δεν μπορούσα ούτε να σκεφτώ άλλον ούτε να μεταφερθώ αλλού. Μόνο αηδία ένοιωθα. Γαμώ την ατυχία μου, έπεσα σε αρκούδα. Χειρότερος δεν μπορούσε να μου τύχει. Χάλια ήταν... ένας φαλακρός, χοντρός, άσχημος, πορνόγερος, σκατόβλαχος βρωμογορίλας. Δεν φόραγε βέρα αλλά φαινόταν το σημάδι. Ίδρωσε μετά από λίγο και βρώμαγε. Είχε μεγάλο όργανο και με πόναγε.

Η Χριστίνα συνεχίζει να κλαίει όρθια στην αγκαλιά της Εύας. Μετά από αρκετά λεπτά ηρεμεί και κάθονται στο μικρό τραπεζάκι του χολ. Η Εύα σερβίρει λίγο γλυκό κόκκινο κρασί σε δύο ποτηράκια.

- Πιες λίγο για να ηρεμήσεις. Η πρώτη φορά είναι δύσκολη.
- Είναι αυτό που λένε «η αρχή είναι δύσκολη». Εγώ ξέρω το άλλο που λέει «τα εκατό πρώτα χρόνια είναι δύσκολα».
- Την πρώτη φορά σκεφτόμουν να αυτοκτονήσω. Να φανταστείς ότι ο δικός μου πρώτος ήταν μεσήλικας αλλά αρκετά εμφανίσιμος. Μετά το ξεπέρασα.

- Ήταν μήπως τότε που ήσουν πάρα πολύ στενοχωρημένη και δεν μου έλεγες τι έχεις;

- Ναι δεν μπορούσα να σου πω τι έχω. Ηρέμησε τώρα. Πιες λίγο κρασί, θα σε βοηθήσει. Δοκίμασε άλλη μια φορά μόνο. Εάν δεν το ξεπεράσεις, τότε άστο μην το ξανακάνεις. Μάζεψε τα και φύγε από τα Γιάννενα.

- Όχι δεν μπορώ άλλη φορά. Μια ήταν αρκετή. Είναι κάτι που θα με κατατρέχει σ' όλη μου τη ζωή. Δεν θα μπορέσω ποτέ να ξεχάσω τον γορίλα επάνω μου. Θα 'ναι μια ανοιχτή πληγή για πάντα. Συγγνώμη, πρέπει να γυρίσω στην Αθήνα. Λυπάμαι που σ' αφήνω μόνη σου στο διαμέρισμα.

- Μη στενοχωριέσαι. Έχω ήδη βρει μια κοπέλα που μάλλον θα έρθει να μείνει μαζί μου. Εάν δεν γίνει τελικά τίποτα με αυτήν, θα βρω κάποια άλλη. Ίσως χρειαστεί να δουλέψω λίγο παραπάνω για να καλύψω το δικό σου μερίδιο στα έξοδα του διαμερίσματος, μέχρι να βρω συγκάτοικο.

- Θα τακτοποιήσω αύριο κάποιες εκκρεμότητες και μεθαύριο θα φύγω. Θα μπορούσα να μένω μαζί σας όταν θα έρχομαι να δίνω εξετάσεις; Θα σας πληρώνω κάτι. Δεν έχω κάπου αλλού να μείνω. Στο ξενοδοχείο θα μου στοιχίζει πολύ ακριβά γιατί θα μένω αρκετές ημέρες.

- Δεν χρειάζεται να μας πληρώνεις τίποτα. Όποτε θέλεις θα έρχεσαι και θα μένεις όσες μέρες θέλεις. Μπράβο, σκοπεύεις να μην παρατήσεις τελείως τις σπουδές.

- Έτσι λέω τώρα. Όμως το ξέρω ότι είναι πολύ δύσκολο, εάν δεν παρακολουθώ τις παραδόσεις. Δεν θα μπορώ να λύσω τις απορίες μου. Δεν θα έχω καθηγητές ή συμφοιτητές να με βοηθήσουν. Τουλάχιστον θα προσπαθήσω να περάσω μερικά μαθήματα που δεν έχουν υποχρεωτικές παρακολουθήσεις. Η μητέρα μου είπε ότι μπορεί αργότερα να καταφέρουν να με στείλουν. Όμως είναι τελείως άγνωστο. Στην Αθήνα θα πιάσω δουλειά και πολύ φοβάμαι ότι αργά ή γρήγορα θα τα παρατήσω. Εάν συμβεί κάτι τέτοιο, θα είναι δύσκολο σε μεγαλύτερη ηλικία να έρθω ξανά στα Γιάννενα και να αρχίσω πάλι τον φοιτητικό τρόπο ζωής και τα διαβάσματα. Οι συμφοιτητές μου θα είναι πιτσιρικάκια. Με βλέπω να μην τελειώνω το Πανεπιστήμιο. Πριν λίγες ημέρες σου έλεγα ότι θέλω να κάνω Μάστερ και τώρα το πτυχίο γίνεται ένα μακρινό όνειρο. Δεν

μπορώ όμως να ξαναπεράσω αυτό που πέρασα σήμερα.

Η Χριστίνα αρχίζει πάλι να κλαίει. Η Εύα γεμίζει τα ποτηράκια που έχουν στο μεταξύ αδειάσει, με γλυκό κόκκινο κρασί.

- Θέλω να σπουδάσω αλλά δεν μπορώ να κάνω βίζιτες για να το καταφέρω.

- Ξέχνα το. Μην απασχολείς το μυαλό σου άλλο με αυτό. Έλα να πούμε κάτι άλλο.

Μιλάνε για αρκετή ώρα γύρω από άλλα ασήμαντα θέματα, πίνοντας κρασί. Το αλκοόλ βοηθάει τη Χριστίνα να ξεπεράσει προσωρινά τη δυσάρεστη εμπειρία που έζησε. Βάζουν μια πονεμένη μουσική στο φορητό cd-player και κάθονται μέχρι αργά πίνοντας και συζητώντας. Την άλλη μέρα, η Χριστίνα ξυπνάει γύρω στις δέκα με άλλη διάθεση. Η Εύα είναι ήδη ξύπνια και πίνει καφέ στο χολ. Η Χριστίνα ετοιμάζει και τον δικό της καφέ και κάθεται στο τραπέζακι μαζί με τη φίλη της.

- Θέλω να τελειώσω το έτος. Θα ψάξω να βρω και μια και δύο δουλειές. Θα κάνω ότι χρειαστεί. Εάν χρειαστεί θα ξανακάνω ότι έκανα χτες το βράδυ.

- Έτσι σε θέλω. Αυτή είναι σωστή αντιμετώπιση. Η ζωή είναι για τους δυνατούς.

- Δεν θέλω να σε αφήσω κι εσένα στη μέση του χρόνου.

- Αυτό είναι το τελευταίο που πρέπει να σε απασχολεί. Μη σε νοιάζει για μένα. Θα τη βρω την άκρη.

- Θα τελειώσω το έτος πάση θυσία, με οποιοδήποτε κόστος.

- Με τον κόκκινο Γιώργο τι θα κάνεις;

- Θα τον χωρίσω. Δεν μπορώ να είμαι σε σχέση και να κάνω αυτές τις δουλειές. Να τον κοροϊδεύω ή να του το πω; Ούτε το ένα ούτε το άλλο μπορώ να κάνω.

- Το καλοκαίρι σκέφτομαι να πάω σε κάποιο νησί για να μαζέψω χρήματα. Θα 'ρθεις μαζί μου;

- Εννοείται, είναι να το ρωτάς; Αν με είχε ενημερώσει ο πατέρας μου πως θα μου έκοβε τα λεφτά, θα πήγαινα από πέρυσι. Κάτι θα 'χα καταφέρει να μαζέψω. Δεν τους αρέσουν όμως πολύ αυτές οι δουλειές σε κλαμπ, εστιατόρια, καφετέριες. Για να είμαι ειλικρινής στη μάνα μου δεν αρέσουν. Ο πατέρας μου είναι αδιάφορος. Η μάνα μου πιστεύει ότι μια κοπέλα μπορεί να εξωκείλει μέσα από αυτά τα κυκλώματα. Τώρα όμως που ζόρισαν πολύ τα πράγματα οικονομικά μου είπε να

βρω οποιαδήποτε δουλειά. Και στην Αθήνα χωρίς πτυχίο τι δουλειά θα έβρισκα; Κάποια τέτοια δουλειά του ποδαριού.

- Άν πάμε στη Μύκονο θα έχουμε την ευκαιρία για έξτρα εισόδημα. Εκεί πληρώνεται το έσκορτ διπλά και τριπλά λεφτά από ότι στην Αθήνα.

- Μια κομμουνίστρια στη Μύκονο να κάνει βίζιτες. Αυτό κι αν δεν είναι σουρεαλιστικό.

- Δεν θα είσαι η πρώτη. Έχει πολλές.

- Αυτές δεν είναι κομμουνίστριες. Είναι από την Ανατολική Ευρώπη, από πρώην κομμουνιστικές χώρες. Όταν έπεσε ο κομμουνισμός χειροτέρεψε η οικονομική κατάσταση για τους περισσότερους. Έτσι πολλές ωραίες κοπέλες που δεν είχαν τι δουλειά να κάνουν έγιναν πόρνες. Όσο μεγαλώνει η φτώχεια, αυξάνεται και η πορνεία. Εγώ πάντως δεν θα πάω γι αυτό αλλά για να δουλέψω σε κανονική δουλειά. Και τώρα εδώ στα Γιάννενα, θα το ξανακάνω μόνο όταν υπάρχει ανάγκη, θα είναι η έσχατη λύση.

- Να ξέρεις πάντως πως οι δουλειές στα νησιά κλείνονται από το Πάσχα. Πρέπει το Πάσχα που θα πάμε στην Αθήνα να το ψάξουμε.

Η Χριστίνα βρίσκει δουλειά σε ένα καφέ μπαρ που είναι ανοιχτό από νωρίς το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. Εκτός από ποτά και καφέδες, σερβίρει και φαγητό. Τηλεφωνεί στους δικούς της και τους λέει ότι βρήκε δύο δουλειές και θα καταφέρει τελικά να μείνει στα Γιάννενα. Το Πάσχα γυρίζουν στην Αθήνα. Η μητέρα της προσπαθεί να την ψαρέψει αλλά η Χριστίνα έχει προετοιμάσει την ιστορία, μισή αληθινή και μισή ψεύτικη ώστε να δικαιολογήσει πως τα βγάζει πέρα οικονομικά. Ψάχνουν και βρίσκουν καλοκαιρινή δουλειά σε ένα εστιατόριο στη Μύκονο. Μετά την εξεταστική, στα τέλη Ιουνίου, φεύγουν για το νησί.

Κάποιο μεσημέρι κάθονται στην Ψαρού. Έξω κάνει ζέστη αλλά φυσάει το χαρακτηριστικό αεράκι της Μυκόνου. Η θάλασσα είναι ακόμη κρύα και έτσι δεν μπαινουν πολλοί μέσα στο νερό. Οι περισσότεροι κάνουν ηλιοθεραπεία. Η δύο κοπέλες φοράνε μόνο τα μικροσκοπικά μαγιό και τα γυαλιά ηλίου. Θέλουν να μαυρίσει το σώμα τους σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επιφάνεια. Τα μαγιό εμποδίζουν τις ακτίνες του

ήλιου να φθάσουν το δέρμα μόνο σε τέσσερα μικρά τρίγωνα. Έχουν ωραία σώματα και δεν χρειάζεται να τα κρύβουν. Η ομπρέλα με τις δύο ξαπλώστρες δίπλα τους είναι άδεια. Ενώ η Εύα βάζει λάδι στην πλάτη της Χριστίνας, παρατηρούν από μακριά να κατευθύνεται προς το μέρος τους, μια ψηλή ξανθιά που μοιάζει να είναι Βορειοευρωπαϊά ή Ανατολικοευρωπαϊά. Κάθεται στη διπλανή ομπρέλα. Βγάζει μια μεγάλη πετσέτα από την τσάντα, την ακουμπάει στην ξαπλώστρα και ξαπλώνει δύο μέτρα πιο πέρα, προς τη μεριά της Εύας. Μετά από λίγο της μιλάει με βαριά προφορά.

«Συγγνώμη, μπορείτε να προσέχετε τα πράγματα μου για λίγο; Δεν θα αργήσω. Μέχρι το μπαρ θα πάω δύο λεπτά».

«Εντάξει μην ανησυχείς» της απαντάει η Εύα.

Η ξανθιά κοπέλα σηκώνεται από τη ξαπλώστρα και περπατάει προς το μπαρ. Η Εύα την παρακολουθεί με το βλέμμα της όπως την παρακολουθούν όλα τα βλέμματα των αντρών που βρίσκονται σε μια απόσταση ικανοποιητικής ελόπτεισης. Όταν απομακρύνεται αρκετά ώστε να μην τις ακούει, αρχίζει ο σχολιασμός.

- Πολύ ωραίο σώμα έχει. Πρέπει να είναι πιο ψηλή από εμάς, ένα εβδομήντα πέντε και παραπάνω. Δικιά σας συντρόφισσα είναι αυτή σίγουρα.

- Σου είπα ότι άλλο είναι κομμουνίστρια και άλλο από πρώην κομμουνιστικές χώρες.

- Θα της πιάσω συζήτηση όταν θα γυρίσει.

- Κάνε ότι θέλεις. Και τι μου το λες; Μήπως για να σου δώσω βραβείο;

Μετά από αρκετά λεπτά, η ξανθιά κοπέλα επιστρέφει κρατώντας στο 'να χέρι καφέ και στ' άλλο ένα μπουκάλι νερό κι ένα άδειο ποτήρι. Με το που κάθεται, ευχαριστεί την Εύα.

- Σε ευχαριστώ πολύ για τα πράγματα.

- Τίποτα, σιγά το σπουδαίο. Από που είσαι; Μιλάς καλά ελληνικά αλλά με λίγη προφορά.

- Είμαι από την Ουκρανία. Έχω πολλά χρόνια στην Ελλάδα.

- Ήσουν αθλήτρια; Φαίνεσαι γυμνασμένη.

- Ήμουν χορεύτρια στην Ουκρανία. Δούλεψα και στην Ελλάδα για λίγο. Τώρα πηγαίνω μόνο γυμναστήριο.

- Εγώ είμαι η Εύα και από εδώ είναι η φίλη μου η Χριστίνα.

Είμαστε από την Αθήνα.

Η Σβετλάνα συστήνεται. Η Χριστίνα τη χαιρετάει και βρίσκει ευκαιρία να γυρίσει τη συζήτηση στα πολιτικά.

Χριστίνα: Πότε ήταν καλύτερα στην Ουκρανία, τώρα ή πριν με τον κομμουνισμό;

Σβετλάνα: Πριν ήταν καλύτερα. Εγώ δεν θυμάμαι γιατί τότε ήμουν μικρή. Μου τα λένε οι γονείς και οι παππούδες μου.

Εύα: Δε σου το είπα εγώ ότι είναι δικιά σας συντρόφισσα;

Σβετλάνα: Πριν είχαν όλοι δουλειά, σπίτι και φαγητό. Μετά έγιναν πολύ δύσκολα τα πράγματα. Δεν υπάρχουν δουλειές. Για αυτό εγώ έφυγα.

Εύα: Δουλεύεις στο νησί;

Σβετλάνα: Ναι δουλεύω σε μπαρ.

Εύα: Και εμείς σε εστιατόριο δουλεύουμε. Εσύ σε ποιο μπαρ δουλεύεις;

Σβετλάνα: Πηγαίνω σε διάφορα μπαρ.

Χριστίνα: Καλύπτεις κενά ή πηγαίνεις τις μέρες που έχουν ανάγκη από παραπάνω προσωπικό; Τι κάνεις ; Σερβίρεις;

Σβετλάνα: Όχι, κάθομαι στα τραπέζια με παρέες.

Χριστίνα: Και σε πληρώνουν για αυτό;

Εύα: Ξύπνα Χριστίνα! Κατάλαβε επιτέλους τι σου λέει.

Η Σβετλάνα σηκώνεται από τη ξαπλώστρα της και πηγαίνει ανάμεσα στις δύο ξαπλώστρες των κοριτσιών. Λυγίζει τα γόνατα της, χαμηλώνει όσο μπορεί για να 'ρθει στο ύψος τους και μιλάει ψιθυριστά για να μην την ακούν στις ομπρέλες που 'ναι δίπλα.

Σβετλάνα: Με πληρώνουν. Εάν θέλω βγάζω και άλλα λεφτά.

Χριστίνα: Πως βγάζεις κι άλλα χρήματα;

Σβετλάνα: Γιατί συνήθως κάποιος θέλει παρέα και μετά το μπαρ. Σήμερα το βράδυ, έχουν ένα πάρτι κάποιοι Άραβες, σε ένα μεγάλο γιοτ. Θέλουμε και άλλες κοπέλες. Είσαστε και οι δύο πολύ όμορφες. Οι Άραβες πληρώνουν πολύ καλά, μετά οι Αμερικάνοι.

Χριστίνα: Εμείς δουλεύουμε το βράδυ στο εστιατόριο.

Σβετλάνα: Το πάρτι είναι αργά. Θα έχετε τελειώσει από το εστιατόριο. Θα πάμε πρώτα στο μπαρ Άνεμος και αργότερα στο γιοτ. Εάν θέλετε ελάτε. Έχουν πολλά λεφτά. Τα ξοδεύουν για να περνάνε καλά.

Εύα: Άφησε μας το τηλέφωνο σου και θα σε πάρουμε να σου πούμε. Θέλω να το συζητήσω λίγο πρώτα με τη φίλη μου.

Ανταλλάσσουν αριθμούς κινητών. Η Σβετλάνα επιστρέφει στην ξαπλώστρα της. Η Χριστίνα βγάζει ένα βιβλίο από την τσάντα της και αρχίζει να το διαβάζει. Η Εύα σκέφτεται την πρόταση της Σβετλάνα. Γυρίζει προς τη Χριστίνα.

- Πάμε λίγο μέχρι το μπαρ να πάρουμε κάτι;

- Βαριέμαι τώρα. Ξεκίνησα να διαβάζω το βιβλίο.

- Έλα σε παρακαλώ πολύ να μου κάνεις παρέα. Θα προσέχει η Σβετλάνα τα πράγματα μας.

Η Εύα βγάζει αμέσως τα γυαλιά της και κλείνει το μάτι στη Χριστίνα που καταλαβαίνει. Αφήνει το βιβλίο στη ξαπλώστρα και σηκώνεται. Οι δύο κοπέλες περπατούν προς το μπαρ ενώ τα ίδια αντρικά βλέμματα που παρακολουθούσαν τη Σβετλάνα, τις κοιτάζουν πίσω από τα γυαλιά του ηλίου. Αρκετά μέτρα μακριά, είναι ξαπλωμένοι στις ξαπλώστρες τους δύο νεαροί, λίγο μεγαλύτεροι τους, με εμφάνιση κάτω το μετρίου. Ο Γιάννης σκουντάει τον Δημήτρη που μισοκοιμάται.

- Κοίτα κοίτα μαλάκα... τι κώλοι περνάνε! Μην κοιμάσαι ρε ηλίθιε. Δεν ήρθαμε στην Ψαρού για να κοιμηθείς. Πέρασε και πριν ένας δυνατός κώλος και τον έχασες.

- Πω πω πω... αυτοί είναι σίγουρα οι καλύτεροι που είδαμε σήμερα... αλλά σαν τον χτεσινό τον κώλο δεν είναι με τίποτα.

- Καλά... αυτός ο κώλος θα μείνει ιστορικός... ήταν το κάτι άλλο... από αυτούς που σπάνια περνάνε. Πόσα έδινες ρε συ για αυτούς τους κώλους;

- Ένα εκατομμύριο... άσε με ρε συ τώρα... μη μου βάζεις τέτοια ώρα δύσκολα θέματα. Δεν έχω συνέλθει ακόμα από το χτεσινό. Άσε με λίγο να κλείσω τα μάτια μου.

- Καλά, κοιμήσου βλάκα και αν περάσει κανένας άλλος κώλος θα σε σκουντήσω.

Οι κοπέλες φθάνουν στο μπαρ και η Εύα αγοράζει ένα μπουκαλάκι νερό. Μετά προχωράει πρώτη μπροστά και πηγαίνει σε ένα σημείο που δεν έχει κόσμο γύρω για να μην ακούγονται.

- Σου είπα να σηκωθείς για να μιλήσουμε σχετικά με αυτό που μας είπε η Σβετλάνα, για το πάρτι σήμερα στο γιοτ.

- Το κατάλαβα όταν μου έκλεισες το μάτι. Εγώ δεν ήρθα στη

Μύκονο για να κάνω βίζιτες. Ήρθα για να δουλέψω σε εστιατόριο. Οι δουλειές του πατέρα μου πηγαίνουν καλύτερα και ίσως να μου στέλνει κάποια χρήματα.

- Ναι αλλά δεν ξέρεις πότε μπορεί να χειροτερέψουν ξανά. Όσα πιο πολλά έχουμε στην άκρη, τόσο καλύτερα. Δεν σου λέω για συνέχεια. Εδώ είναι μια ευκαιρία να βγάλουμε πολλά λεφτά σε ένα βράδυ.

- Πως το ξέρεις ότι είναι πολλά λεφτά. Πόσα πολλά είναι;

- Να πάρουμε τη συντρόφισσα σου, την κόκκινη Σβετλάνα, να ρωτήσουμε. Εάν είναι καλά πάμε. Ξέρω ότι εδώ πληρώνουν διπλά και τριπλά από ότι στα Γιάννενα. Οι Άραβες θα δώσουν ακόμα περισσότερα.

- Με Άραβες ρε γαμώτο;

- Είσαι και κομμουνίστρια, είσαι και ρατσίστρια. Η τριχωτή βρωμερή αρκούδα που σου έτυχε στην πρώτη σου επίσκεψη καλύτερος ήταν;

- Πάρε τη Σβετλάνα τηλέφωνο και πες της να έρθει εδώ για να μην μας ακούσουν αυτοί που είναι στις διπλανές ομπρέλες. Να μας εξηγήσει, να δούμε πόσα είναι και αποφασίζουμε.

- Δεν μπορεί να έρθει εδώ γιατί προσέχει τα πράγματα.

- Εντάξει, για λίγα λεπτά τα κοιτάζουμε από μακριά. Εάν πάει κανείς στην ομπρέλα μας θα τον δούμε.

Η Εύα παίρνει την Σβετλάνα στο κινητό και μετά από λίγο βρίσκεται δίπλα τους. Μιλούν χαμηλόφωνα για να μην ακούγονται.

- Αυτή η δουλειά που μας είπες πόσα είναι;

- Θα είναι πολύ καλά τα λεφτά, μην ανησυχείτε. Το χειμώνα δουλεύω στην Αθήνα. Δεν έχουν καμιά σχέση τα λεφτά της Αθήνας με αυτά της Μυκόνου. Από τρεις έως και δέκα φορές παραπάνω. Οι Άραβες αφήνουν πολύ καλό φιλοδώρημα όταν περάσουν καλά. Θα το κλείσω σε καλή τιμή που δεν μπορείτε να πείτε όχι. Θα πάρω και εγώ κάτι. Θα τους πω ότι είσαστε μοντέλα από την Αθήνα και είχατε πάρει καλή θέση σε καλλιστεία, για να δώσουν παραπάνω. Δεν το ξέρουν αυτοί και θα το πιστέψουν.

Γυρίζουν και οι τρεις μαζί πίσω στις ξαπλώστρες τους. Το βράδυ, η Σβετλάνα κάνει κλήση στο κινητό της Εύας. Βρίσκει μια ευκαιρία και την καλεί πίσω. Τα λεφτά που της λέει είναι

πράγματι καλά. Μόλις κλείνει το εστιατόριο, περνούν από το δωμάτιο για να αλλάξουν. Μετά πηγαίνουν σε ένα σημείο που τους είπε η Σβετλάνα όπου ένα φουσκωτό τις μεταφέρει στο πάρτι των Αράβων. Μένουν αρκετές ώρες. Το φουσκωτό τις φέρνει πάλι στην ακτή ενώ έχει αρχίσει να χαράζει. Ευπνούν το μεσημέρι και πίνουν συζήτηση μέσα στο δωμάτιο. Μιλάει πρώτη η Εύα.

- Για να πάρουμε τόσα πλλά λεφτά στα Γιάννενα, έπρεπε να κάνουμε πάνω από πέντε επισκέψεις.

- Ναι αλλά μείναμε αρκετές ώρες, πολύ περισσότερο από ότι συνήθως.

- Εάν είναι να κάνουμε κάτι τέτοιο, καλύτερα να παίρνουμε όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα. Η Σβετλάνα φαίνεται καλά δικτυωμένη. Μπορεί να μας βοηθήσει.

- Ένα χρόνο έχουμε ακόμα και τελειώνουμε. Αν κάπως καταφέρουμε να βγάλουμε τον χρόνο, είμαστε πλέον ΟΚ.

- Νομίζω πως το καλοκαίρι πρέπει να μαζέψουμε όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα για την επόμενη χρονιά.

- Να υπολογίσουμε πόσα μας χρειάζονται και μόλις τα μαζέψουμε, θα σταματήσουμε.

- Δεν θα δουλέψουμε έσκορτ ούτε καφεμπάρ στα Γιάννενα.

- Θα συγκεντρωθούμε μόνο στα μαθήματα, θα τελειώσουμε. Μπορεί να βγάλω καλή βαθμολογία μήπως και κάνω Μάστερ κάποια στιγμή.

- Έτσι δεν θα μαθευτεί τίποτα στα Γιάννενα.

- Και εδώ έρχεται πολύς κόσμος από την Αθήνα. Μπορεί να τύχει κάποιος γνωστός.

- Δεν θα πηγαίνουμε καθόλου με Έλληνες, μόνο με ξένους.

Λίγες ώρες αργότερα συναντούν τη Σβετλάνα στην Ψαρού και συνεννοούνται να τις βάλει στο κύκλωμα και να κλείσει ραντεβού με άλλους πελάτες. Ξεκινούν τις βίζιτες. Μετά από δύο εβδομάδες σταματάνε τη δουλειά στο εστιατόριο ώστε να έχουν περισσότερο χρόνο. Όλο το καλοκαίρι συνεχίζουν να κάνουν βίζιτες αποκλειστικά με ξένους. Μαζεύουν ένα σημαντικό ποσό που αρκεί για να βγάλουν το τέταρτο έτος και να τελειώσουν έτσι τις σπουδές τους.

4

Λίγα χρόνια αργότερα, ο Άγης βρίσκεται στο πατρικό του στη Νέα Σμύρνη. Είναι καθισμένος μπροστά στον υπολογιστή του και ψάχνει στο Διαδίκτυο τις αγγελίες εργασίας. Πρόσφατα έκλεισε η εταιρεία που δούλευε με βασικό μισθό. Είναι χωρίς δουλειά. Αφού τέλειωσε Οικονομικά στην Ελλάδα, πήγε για Μάστερ στην Αγγλία. Επέστρεψε και έκανε τη στρατιωτική του θητεία. Από τότε που απολύθηκε, όλο κάτι δουλειές με κατώτατο μισθό έβρισκε. Χτυπάει το σταθερό τηλέφωνο και ο Άγης το σηκώνει. Στο σπίτι έχουν μόνο μια γραμμή.

- Καλημέρα σας. Σας τηλεφωνώ από την ProCom. Μπορώ να μιλήσω με τον κύριο Δαμίγο;

- Δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή. Είμαι ο γιος του. Μπορείτε να μιλήσετε σε εμένα. Ασχολούμαι και εγώ με το θέμα αλλά δεν αποφασίζω μόνος μου γιατί η γραμμή είναι στο όνομα του πατέρα μου.

Ο τηλεφωνητής του εξηγεί για αρκετή ώρα την προσφορά της ProCom. Ο Άγης τον ευχαριστεί, του λέει ότι θα το συζητήσει με τον πατέρα του και θα τους καλέσουν εάν αποφασίσουν να αλλάξουν πάροχο τηλεφωνίας. Το απόγευμα που έρχεται στο σπίτι ο πατέρας του, του λέει για την προσφορά. Το συζητούν για λίγο και καταλήγουν να παραμείνουν στην εταιρεία που βρίσκονται.

- Γιατί δεν δοκιμάζεις σε αυτές τις εταιρείες. Από ότι ακούω προσλαμβάνουν.

- Γιατί είναι κωλοδουλειά. Το ξέρω από γνωστούς μου που έχουν δουλέψει. Έχει πολύ πίεση, πληρώνουν τον κατώτατο μισθό. Επίσης είναι εξάωρα και έτσι ο μισθός βγαίνει ακόμη χαμηλότερος, λίγο παραπάνω από τετρακόσια ευρώ το μήνα.

- Ξεφεύγω λίγο αλλά εγώ δεν έχω καταλάβει τι είναι αυτό που καθορίζει τους μισθούς. Διαβάζω κάτι άρθρα και δεν τα

καταλαβαίνω.

Ο Άγης αναπτύσσει το θέμα για αρκετή ώρα στον πατέρα του που αν και ενημερώνεται κάπως δεν μπορεί να το αντιληφθεί πλήρως.

- Τέλος πάντων! Αρκετά με όλα αυτά. Να ασχοληθούμε με τα προβλήματα μας. Εμένα μου έκαναν και άλλη μείωση μισθού και ζοριζόμαστε οικονομικά. Ότι λεφτά είχα και δεν είχα, τα έδωσα για να σας σπουδάσω. Θα ήταν μεγάλη βοήθεια να συνεισφέρεis λίγο στα έξοδα του σπιτιού. Επίσης θα έχεις περισσότερα χρήματα για τα δικά σου έξοδα. Ψάξε να βρεις ότι δουλειά μπορείς γιατί είναι πολύ δύσκολα τα πράγματα. Δεν σου λέω να δουλέψεις σε αυτές τις εταιρείες για πάντα. Πήγαινε για λίγο μέχρι να βρεις κάτι άλλο. Αλλιώς πήγαινε κι εσύ στην Αυστραλία όπως ο αδελφός σου.

- Πάλι τα ίδια θα λέμε. Στην Αυστραλία ζητάνε συγκεκριμένες ειδικότητες, δεν πηγαίνει οποιοσδήποτε. Ο Τάσος κατάφερε να πάει γιατί είναι γιατρός και ήταν κάτι που ζητούσαν. Οικονομολόγους δεν θέλουν.

- Ε τότε πήγαινε στην Αμερική.

- Στην Αμερική δεν έχω δικαίωμα εργασίας, μόνο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περισσότερες έχω πρόβλημα γλώσσας. Μόνο στην Αγγλία και στην Ιρλανδία δεν έχω πρόβλημα. Η Αγγλία μάλλον θα βγει εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Γιατί τότε λένε για brain drain στα κανάλια; Που πηγαίνουν όλα αυτά τα παιδιά;

- Καλές δουλειές στο εξωτερικό έχουν κυρίως όσοι έμειναν μετά τις σπουδές. Εγώ δυστυχώς ούτε που το προσπάθησα. Δεν περίμενα τέτοια χάλια σε αυτήν τη κωλοχώρα. Νόμιζα ότι τα πράγματα κάπως θα βελτιωνόντουσαν. Αντ' αυτού χειροτερεύουν συνεχώς. Οι περισσότεροι που φεύγουν από την Ελλάδα δουλεύουν σε κωλοδουλειές που όμως πληρώνουν πολύ καλύτερα από τις αντίστοιχες εδώ. Καμιά δουλειά δεν είναι ντροπή. Όταν λέω κωλοδουλειές εννοώ δουλειές που δεν απαιτούν προσόντα και δεν πληρώνουν καλά. Συχνά άλλα τους υπόσχονται και άλλα βρίσκουν. Το ξέρω καλά το θέμα γιατί το έχω ερευνήσει. Βέβαια πολλοί είναι με σπουδές και προσόντα που εάν ήταν διαφορετική η κατάσταση στην οικονομία θα μπορούσαν να προσφέρουν στην πρόοδο και την

ανάπτυξη της χώρας. Πάντως μη πιστεύεις τα παραμύθια και τις ανακρίβειες των Μέσων Μαζικής Εξαπάτησης.

- Μη το λες αυτό. Είναι πολύ σημαντικό να ενημερωνόμαστε.
- Τα Μέσα Μαζικής Εξαπάτησης δεν ενημερώνουν, χειραγωγούν τους αδαείς. Αυτή τη χειραγώγηση εξαργυρώνουν με πολλούς τρόπους. Κοιμίζουν τον κόσμο και στρέφουν το ενδιαφέρον του σε ασήμαντα θέματα ώστε να παραβλέπουν τα σημαντικά. Ο περισσότερος κόσμος έχει πολύ σοβαρά προβλήματα. Τα κανάλια έπρεπε να αναδεικνύουν τα προβλήματα, την εξαθλίωση και την απόγνωση των ανθρώπων. Δημιουργούν μια εικονική πραγματικότητα που δεν έχει καμία σχέση με ότι συμβαίνει. Η χώρα καταστράφηκε και κάποιος φταίει. Έπρεπε να εξετάζουν τι έφταιξε και να ζητάνε την παραδειγματική τιμωρία των υπεύθυνων της καταστροφής. Είναι το σημαντικότερο θέμα. Αντ' αυτού σφυρίζουν αδιάφορα και ασχολούνται με δευτερεύοντα και τριτεύοντα θέματα. Κανονικά ο λαός έπρεπε να ξεσηκωθεί και να πάρει την εξουσία που του ανήκει. Να κλείσει στη φυλακή όλους τους κλέφτες και τους υπεύθυνους για τη καταστροφή της χώρας. Να πάρει πίσω τα κλεμμένα. Όμως τα κανάλια τους αποπροσανατολίζουν και τους μπερδεύουν για να μην διώξουν με τις κλωτσιές τους συνεργούς τους στο έγκλημα. Βγάζουν πουτάνες και καραγκιόζηδες και είναι χα χα και χου χου χου, μέσα στη καλή χαρά σαν να μην τρέχει τίποτα. Σαν να είναι όλα καλά! Οι τηλεθεατές κάθονται και ασχολούνται με το που πήγε και τι έκανε ο κάθε καραγκιόζης και η καθεμιά πουτάνα και ποια πουτάνα πήδηξε ο κάθε καραγκιόζης. Ενδιαφέρονται για το ποιος θα πάρει το έπαθλο στο ριάλιτι και όχι για τα δικά τους σοβαρά προβλήματα. Ύστερα αυτοί οι άνθρωποι πηγαίνουν και ψηφίζουν και κρατούν τις τύχες της χώρας στα χέρια τους με την ψήφο τους.

- Μη μιλάς με αυτόν τον τρόπο. Εσύ είσαι επιστήμονας, έχεις Μάστερ. Δεν είσαι κανένας αμόρφωτος αλήτης.

- Πως θέλεις να πω την πουτάνα; Πόρνη; Τον καραγκιόζη όμως πως να τον πω; Γελού; Να διορθώσω λοιπόν. Εντάξει γράψε λάθος. Εντυφούν μετά ποίας πόρνης συνουσιάστηκε έκαστος γελοίος ανήρ. Νομίζω έτσι είναι πιο επιστημονικό.

Θυμάσαι το σύνθημα «αλήτες ρουφιάνοι δημοσιογράφοι»; Σωστό είναι αλλά δεν είναι ολοκληρωμένο, θέλει συμπλήρωμα. Οι περισσότεροι είναι πουλημένα τομάρια. Ανήκουν σε μια από τρεις κατηγορίες, άσχετοι, ρουφιάνοι ή προπαγανδιστές. Σε αυτή την κωλοχώρα όλοι οι άσχετοι παριστάνουν τους σχετικούς, όχι μόνο στην ενημέρωση. Ειδικά τα κανάλια είναι σκέτη προπαγάνδα. Κανονικά θα έπρεπε να αποκαλύπτουν την αλήθεια. Αντί αυτού δημιουργούν μια ψεύτικη πραγματικότητα, ανάλογα με το πως τους βολεύει και την πλασάρουν στους ευκολόπιστους. Συμβαίνει κάτι παράξενο. Όταν ένας απατεώνας χτυπήσει την πόρτα ή το τηλέφωνο των ανθρώπων, οι περισσότεροι τον καταλαβαίνουν αμέσως. Βέβαια είναι και κάποιες κατηγορίες όπως ηλικιωμένοι που πέφτουν πιο εύκολα θύμα εξαπάτησης. Όμως όλους αυτούς τους απατεώνες που βγαίνουν στην τηλεόραση γιατί δεν τους καταλαβαίνουν;

- Και πως θα ενημερώνομαι για το τι συμβαίνει στη χώρα και στο κόσμο;

- Πρέπει να διαβάζεις ή να ακούς διαφορετικές απόψεις, να παρατηρείς, να σκέφτεσαι και να βγάζεις το δικό σου συμπέρασμα. Χρειάζεται κριτική ικανότητα που δυστυχώς είναι κάτι σπάνιο. Τα κανάλια παρουσιάζουν την ίδια άποψη σε διάφορες παραλλαγές. Στις εφημερίδες υπάρχει μεγαλύτερη πολυφωνία. Πρέπει να διαβάζεις διάφορες εφημερίδες. Στα βιβλία και στο διαδίκτυο υπάρχουν όλες τις απόψεις.

Ο Άγης βρίσκει στο διαδίκτυο τα τηλεφωνικά κέντρα που συνεργάζονται με τις εταιρείες τηλεφωνίας και τους στέλνει το βιογραφικό του. Ύστερα από μια βδομάδα, τον καλούν από μια εταιρεία που συνεργάζεται με τη FastCom. Περνάει από μια συνέντευξη και τον προσλαμβάνουν. Οι διαδικασίες είναι γρήγορες γιατί σε αυτές τις δουλειές υπάρχει μεγάλο turnover (ο ρυθμός αλλαγής των εργαζόμενων). Την πρώτη μέρα περνάει από εκπαίδευση και τη δεύτερη ξεκινάει να δουλεύει. Το τηλεφωνικό κέντρο βρίσκεται στην Καλλιρρόη, κοντά στην αρχή της Βουλιαγμένης. Το κτίριο που στεγάζεται έχει πολλούς ορόφους. Στον κάθε όροφο υπάρχουν αρκετά τμήματα, ομάδες λέγονται, με περίπου δέκα - δεκαπέντε άτομα. Κάθε ομάδα έχει κάποιον υπεύθυνο τμηματάρχη ή

ομαδάρχη. Κάθε τηλεφωνητής έχει ένα μικρό γραφειάκι με έναν υπολογιστή και τα ακουστικά. Τα γραφειάκια είναι στη σειρά, το ένα δίπλα στο άλλο. Έχουν μπροστά και στα πλάγια χωρίσματα ώστε να απομονώνουν τους τηλεφωνητές από τους διπλανούς τους. Ουσιαστικά είναι ένας μακρόστενος πάγκος που έχει διαιρεθεί με χωρίσματα σε πολλά γραφεία. Κολλητά στον κάθε πάγκο και αντικριστά είναι ένας άλλος πάγκος που κάθετα μια άλλη σειρά τηλεφωνητών. Μεσο-λαβεί ένας διάδρομος και επαναλαμβάνεται η διάταξη αυτή. Μέσα σε κάθε δωμάτιο υπάρχουν αρκετές σειρές αντικριστών πάγκων. Οι γραμμές έρχονται συνέχεια από αυτόματο κέντρο. Μόλις κλείσει τη μια γραμμή ο τηλεφωνητής ή η τηλεφωνήτρια, έρχεται η άλλη μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα. Οι βάρδιες είναι εξάωρες, πρωινές και απογευματινές. Η πρωινή βάρδια ξεκινάει στις οκτώμισι και η μεσημεριανή στις τρεις. Μέσα στη βάρδια, οι υπάλληλοι επιτρέπεται να κάνουν μικρά διαλείμματα, συνολικής διάρκειας μισής ώρας. Η κάθε ομάδα εναλλάσσεται μεταξύ πρωινής και απογευματινής βάρδιας, ανά εβδομάδα. Την πρώτη εβδομάδα ο Άγης είναι πρωινός.

Τη δεύτερη βδομάδα, την Τετάρτη το μεσημέρι γύρω στις τεσσερισήμισι, κλείνει τη γραμμή με έναν πελάτη και πέφτει αμέσως η επόμενη γραμμή. Στον υπολογιστή παρουσιάζεται το τηλέφωνο που κλήθηκε και το όνομα του κατόχου.

- Ο κύριος Δημητρίου;

- Μάλιστα ποιος τηλεφωνεί;

- Καλησπέρα σας, Δαμίγος ονομάζομαι. Σας καλώ από την εταιρεία FastCom σχετικά με μια προσφορά μας. Θα ήθελα πρώτα να σας ενημερώσω ότι για λόγους ασφαλείας η κλήση ηχογραφείται.

- Ρε άει στο διάολο από εδώ μεσημεριάτικα. Τι φασκόμηλα και παπαριές μου λες ρε κωλόπαιδο; Θα σου άρεσε εσένα ρε αλήτη να σε παίρνω τηλέφωνο το μεσημέρι στο σπίτι σου; Για δώσε μου ρε παλιοχουλιγκάνε το τηλέφωνο του σπιτιού σου να σε παίρνω κάθε βράδυ και να σε ξυπνάω. Αμάν πια μας πρήξατε με όλες τις κωλοεταιρείες τηλεφωνίας. Εάν με ξαναπάρετε ρε τσογλάνια θα πάω στον Εισαγγελέα.

Ο κύριος Δημητρίου κλείνει αμέσως το τηλέφωνο φανερά εκνευρισμένος, συνεχίζοντας το βρίσιμο. Ο Άγης αισθάνεται

την ανάγκη να κάνει ένα διάλειμμα. Ενημερώνει τον τμηματάρχη, παίρνει από την τσάντα του ένα μήλο που έχει φέρει μαζί του και κατεβαίνει στο ισόγειο, στον χώρο που κάνουν διάλειμμα οι υπάλληλοι. Σε μια γωνιά βλέπει τον Στρατή. Έχει το στυλ του ροκά, αλογοουρά και μούσι. Δουλεύει στο διπλανό τμήμα, λίγα μέτρα μακριά από το δικό του. Τον είχε ρωτήσει κάτι την πρώτη μέρα που έπιασε δουλειά στην εταιρεία και έτσι γνωρίζονται. Ο Στρατής καταλαβαίνει από το ύφος τους τι έχει συμβεί.

- Τι έγινε; Πάλι έπεσες σε ιδιότροπο πελάτη;

- Δεν τον θεωρώ ιδιότροπο αλλά φυσιολογικό. Όλοι είναι με προβλήματα σήμερα. Σκέψου να έχεις τα προβλήματα σου και να σε παίρνουν κάθε τρεις και λίγο από εταιρείες τηλεφωνίας και να σε ενοχλούν. Εσένα πως θα σου φαινόταν να σε ξύπναγαν συνέχεια από τηλεφωνικές εταιρείες την ώρα που κοιμάσαι;

- Εγώ παλαιότερα τους έστελνα στο διάολο όλους αυτούς που με ενοχλούσαν. Όταν όμως ξεκίνησα κι εγώ να δουλεύω σε τηλεφωνικό κέντρο, άλλαξα τη συμπεριφορά μου και έγινα πιο ανεκτικός και ευγενικός.

- Δεν έπεσα σε ιδιότροπο πελάτη αλλά σε κάποιον άνθρωπο που κοιμόταν. Τους δικαιολογώ. Τον εαυτό μου δεν μπορώ να δικαιολογήσω με αυτά που κάνω. Η αλήθεια είναι ότι πλέον έχω αρχίσει και μισώ τον εαυτό μου. Δεν νομίζω να αντέξω για πολύ ακόμα.

- Πρώτη φορά που κάνεις αυτή τη δουλειά;

- Ναι δεν την έχω ξανακάνει.

- Εγώ ήμουν και σε μια άλλη εταιρεία για λίγους μήνες, την ProCom. Είναι όμως οι μόνες δουλειές που υπάρχουν... δεν υπάρχει τίποτα... μόνο τηλεφωνητές, σεκιούριτι, ντελίβερι δηλαδή δουλειές με τον κατώτατο μισθό. Το σεκιούριτι εμένα δεν μου πάει στο στυλ. Αρκετοί από αυτούς είχαν όνειρο να γίνουν αστυνομικοί αλλά δεν το κατάφεραν λόγω βλακείας. Δεν πολυσυμπαθώ τους αστυνομικούς είτε κανονικούς είτε ενοικιαζόμενους. Στα ντελίβερι οι περισσότεροι είναι ξένοι. Δεν είμαι εχθρικά διακείμενος προς τους ξένους, απλά στο αναφέρω σαν γεγονός.

- Έχω έναν γνωστό που δουλεύει σεκιούριτι. Γνωριστήκαμε

στο Γυμναστήριο. Τον συναντάω συχνά γιατί πηγαίνουμε τις ίδιες ώρες. Το παιδί έχει σπουδάσει κάτι, δεν θυμάμαι τι αυτή τη στιγμή. Δεν ήταν ποτέ το όνειρο του να γίνει αστυνομικός. Αντλαμβάνομαι όμως τι λες. Οι περισσότεροι που δουλεύουν σεκιούριτι έχουν ένα συγκεκριμένο στυλ.

- Εθνικιστής δεν είναι;

- Γιατί τον ξέρεις και εσύ;

- Όχι άλλα το φαντάστηκα. Πρέπει οπωσδήποτε να μου τον γνωρίσεις. Θα κάνουμε πολύ ωραία παρέα. Νομίζω πως θα συνεννοηθούμε καλά οι δυο μας.

- Ειρωνικά το λες;

- Ε βέβαια, τι να το λέω; Σοβαρά; Δεν μου γουστάρουν ούτε οι ενοικιαζόμενοι αστυνομικοί ούτε οι εθνικιστές.

- Πάντως έχεις δίκιο. Οι μόνες δουλειές που υπάρχουν είναι με κατώτατο μισθό.

- Η οικονομική κατάσταση είναι μια τρανταχτή απόδειξη της πλήρους αποτυχίας του καπιταλιστικού συστήματος.

- Εν μέρει έχεις δίκιο. Όμως το καπιταλιστικό σύστημα δεν είναι η μόνη αιτία αυτής της καταστροφής που βιώνουμε. Το πρόβλημα είναι σύνθετο. Παίρνει συζήτηση το ποιοι είναι οι λόγοι της καταστροφής. Το ποιοι φταίνε για την καταστροφή δεν χρειάζεται καμία συζήτηση. Υπεύθυνοι της καταστροφής είναι αυτοί που κυβερνούσαν γιατί δικιά τους δουλειά ήταν να ανακαλύψουν τους λόγους της καταστροφής και να τους διορθώσουν. Φαντάζομαι ότι είσαι στο χώρο της αριστεράς. Μαρξιστής;

- Πέρασα από τη φάση του μαρξισμού, τώρα βρίσκομαι στην ελευθεριακή αριστερά.

- Είσαι από αυτούς που σπάνε και καίνε;

- Όχι αλλά άμα θέλεις να γνωρίσεις, ξέρω αρκετούς τέτοιους.

- Αυτή η Χριστίνα που είναι στο τμήμα σας είναι πολύ ωραία. Σε βλέπω που της μιλάς καμιά φορά. Ψήνεται τίποτα;

- Όχι, έχω σοβαρή σχέση εδώ και δύο χρόνια. Ελένη λένε τη κοπέλα μου. Απλά μιλάμε με τη Χριστίνα. Έχουμε κάποιους κοινούς γνωστούς αλλά δεν την ήξερα πριν έρθω στο κέντρο.

- Και η Χριστίνα είναι του χώρου σας;

- Εξαρτάται πως εννοείς τον χώρο. Εάν εννοείς του χώρου της ελευθεριακής αριστεράς, η απάντηση είναι όχι. Ανήκει όμως

στο χώρο της αριστεράς. Περάσαμε κι οι δύο από το ΜΕΚΟ (Μέτωπο Κομμουνιστών), πριν αρκετά χρόνια. Τότε αυτή σπούδαζε στα Ιωάννινα. Έχω κάποιους γνωστούς από το ΜΕΚΟ που σπούδαζαν κι αυτοί εκεί. Ήταν οργανωμένη στο κόμμα. Τα είχε μ' ένα παιδί που ήταν επίσης κομματικός. Κάποια στιγμή κάτι έγινε και τα 'κοψε και τα δύο. Χώρισε με τον τύπο χωρίς να δώσει πολλές εξηγήσεις και σταμάτησε την κομματική δραστηριότητα. Αλλά εξακολουθούσε να μιλάει στα παιδιά που είχε γνωρίσει. Όταν τη ρώτησαν κάποιες κοπέλες τι έγινε, τους απάντησε αόριστα ότι έχει σοβαρά προβλήματα. Τώρα μάλλον για ΣΑΡ (Σύμπλευση Αριστερών Ριζοσπαστών) την κόβω. Μη νομίζεις ότι μιλάμε για πολιτικά. Δεν τη ρωτάω τι ψηφίζει. Σου αρέσει;

- Συγγνώμη, και σε ποιον δεν αρέσει; Ξέρεις εάν βγαίνει και με άντρες από όλους ιδεολογικούς χώρους. Είναι στενόμουαλη ή ανοιχτόμουαλη;

- Τόσα καλά δεν την ξέρω για να γνωρίζω τις προτιμήσεις της στους άντρες. Το μόνο που μου έχει πει απέξω απέξω είναι ότι είναι με κάποιον αλλά η σχέση της είναι στο τέλος τους. Πολύ ενδιαφέρον δείχνεις για τη Χριστίνα.

- Στο είπα ότι μου αρέσει αρκετά. Η αρχή μου βέβαια είναι τα πάντα με μέτρο. Ο έρωτας είναι όπως το κρασί. Λίγο κάνει καλό στην υγεία. Ο άνθρωπος έχει ευφορία ενώ διατηρεί τον έλεγχο. Την επόμενη μέρα αισθάνεται μια χαρά. Πολύ κάνει κακό στην υγεία. Ο άνθρωπος αισθάνεται ακόμα πιο ωραία αλλά χάνει τον έλεγχο. Την επόμενη μέρα αισθάνεται χάλια.

- Μου αρέσει αυτό, θα το λέω και εγώ. Θα στη συστήσω να δοκιμάσεις την τύχη σου. Που να δεις την κολλητή της, την Εύα. Είναι ακόμη πιο ωραία από αυτήν. Εάν είχε λίγο περισσότερο ύψος, έβγαине άνετα Μις Ελλάς. Είναι στο ίδιο ύψος με τη Χριστίνα.

- Γύρω στο ένα εβδομήντα μου φαίνεται. Ωραίο ύψος! Ούτε πολύ ψηλή ούτε κοντή. Βολεύεται καλά στο σκούτερ. Να μη με περνάει εάν φορέσει ψηλά τακούνια.

- Κάπου εκεί πρέπει να είναι. Και εμένα αυτό το ύψος με βολεύει. Η Ελένη είναι ένα εξήντα οκτώ.

- Είναι κάτι τάπες που θέλουν γυναίκες δίμετρες δίπλα τους.

- Ναι είναι πολλοί τέτοιοι καραγκιόζηδες. Δεν καταλαβαίνουν

ότι φαίνονται αστείοι; Νομίζω πως είσαι ελάχιστα πιο ψηλός από εμένα. Εγώ είμαι ένα ογδόντα ένα. Πάντως τη Χριστίνα για ψηλά τακούνια δεν την κόβω, είναι άλλο στυλ.

- Πιστεύω ότι θα την καταφέρω να βάλει, εάν την ρίξω.

- Άσε τα ψηλοτάκουνα τώρα. Εγώ σου είπα που ανήκω. Εσύ που ανήκεις.

- Του αστικού χώρου είμαι. Ψήφιζα τα δύο κόμματα εξουσίας, ΚΙΣΟΔΗ (Κίνημα Σοσιαλιστών και Δημοκρατών) και ΕΦΧΕ (Ελληνική Φιλελεύθερη και Χριστιανοδημοκρατική Ένωση). Τώρα πλέον ανήκω στο ΑΛΑ.

- ΑΛΑ. Τι είναι αυτό; Νέο κόμμα; Έχουμε τρελαθεί με τα νέα κόμματα που δημιουργούνται, κάθε μέρα κι από ένα.

- ΑΛΑ είναι Αποχή, Λευκό, Άκυρο.

- Δεν μπορούσες να αποφασίσεις και ψήφιζες και τα δύο.

- Όχι, δεν ήταν αυτός ο λόγος. Ξέρω καλά τι πιστεύω. Κανένα δεν με κάλυπτε αρκετά στα πιστεύω μου αλλά μόνο μερικά.

- Κεντρώος είσαι δηλαδή.

- Είμαι αναρχοφασιστοφιλελεύθερος... εντάξει αστεύομαι... κατά κάποιο τρόπο είμαι κεντρώος. Όμως όπως δεν υπάρχει μια αριστερά, μια δεξιά έτσι δεν υπάρχει και ένα κέντρο. Η ιδεολογία που πιστεύω δεν εκφράζεται από κανένα κόμμα, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Άνοιξες μια μεγάλη συζήτηση που δεν μπορούμε να καλύψουμε μέσα σε λίγα λεπτά. Εμένα με ενδιαφέρει πολύ να συζητάω τέτοια θέματα. Σχετίζονται και με αυτά που έχω σπουδάσει. Δεν χρειάζεται να συμφωνώ με τον συνομιλητή μου. Έχω και εγώ τους προβληματισμούς μου. Εδώ όμως δεν μπορούμε να μιλήσουμε. Εξάλλου σε λίγο πρέπει να πάμε επάνω. Θέλεις να βρεθούμε για καφέ και να τα πούμε με την ησυχία μας;

- Και το ρωτάς; Σε ποια περιοχή μένεις;

- Μένω στη Νέα Σμύρνη, ακόμα με τους δικούς μου. Εσύ που μένεις;

- Εγώ μένω στο λόφο του Στρέφη μαζί με την κοπέλα μου. Σε αυτήν την κρίση, για οικονομικούς λόγους θα ήθελα να μένω με τους δικούς μου αλλά είναι αδύνατον. Ο πατέρας μου ζει σε έναν τελείως διαφορετικό κόσμο από τον δικό μου. Μήπως πηγαίνεις καθόλου Εξάρχεια; Θέλεις να βρεθούμε εκεί;

- Όχι ιδιαίτερα. Έχω πάει λίγες φορές αλλά δεν είναι από τα

μέρη που συχνάζω. Πηγαίνω παντού, δεν έχω συγκεκριμένο μέρος. Καλύτερα να βρεθούμε κάπου πιο κεντρικά, να είναι στη μέση.

Ανταλλάσσουν νούμερα κινητών τηλεφώνων. Το διάλειμμα έχει τελειώσει για τον Στρατή και φεύγει για να συνεχίσει. Ο Άγης κάθεται λίγα λεπτά ακόμα κι ανεβαίνει επάνω.

Μετά από μερικές μέρες, ο Άγης βρίσκει τον Ηλία, στο Γυμναστήριο Απόλλων της Νέας Σμύρνης. Είναι διαφορετικό στυλ από τον Στρατή. Έχει πολύ κοντό μαλλί, κοντό μούσι και είναι λίγο πιο ψηλός από τον Άγη. Όταν συναντιούνται συνηθίζουν να μιλάνε ενδιάμεσα στις ασκήσεις.

- Ξεκίνησα σε μια εταιρεία τηλεφωνίας που συνεργάζεται με τη FastCom. Τα γραφεία είναι στην Καλλιρρόης, λίγο πριν τη Βουλιαγμένης.

- Ποιους; αυτούς που παίρνουν και με πρήζουν συνέχεια; Θέλω να σταματήσω από σεκιούριτι. Έχει βραδινά και μου χαλάει το πρόγραμμα του ύπνου. Από τότε που ξεκίνησα τα βραδινά έχω γίνει σαν ζόμπι. Το κακό είναι ότι δεν μας πάνε συνέχεια βραδινά για να συνηθίσουμε το ωράριο. Μας πάνε μια βδομάδα πρωί, μια απόγευμα και μετά μια βράδυ. Εκεί δεν έχετε νυχτερινά;

- Το φαντάζεσαι; Θα είχε πολύ πλάκα να καλούμε τα σπίτια στις τρεις το βράδυ για να τους ενημερώσουμε σχετικά με προσφορές τηλεφωνίας. Είναι εξάωρα, τη μια βδομάδα ξεκινάμε οκτώμισι και την άλλη τρεις. Βασικό μισθό δίνουν όπως και στο σεκιούριτι.

- Θα προσπαθήσω να βρω και δεύτερη δουλειά για μετά τις δέκα το βράδυ. Με το σεκιούριτι είναι αδύνατο να το κάνω. Βέβαια θα είναι λίγο δύσκολο όταν θα είμαι απογευματινός. Πρέπει να βγάλω χρήματα για πολλούς λόγους. Ο πατέρας μου είναι πενήντα κάτι χρονών και μάλλον δεν πρόκειται να δουλέψει ξανά στη ζωή του και δεν θα βγάλει σύνταξη. Πως θα ζήσει στα γεράματα του; Πρέπει να τσοντάρω στα έξοδα του σπιτιού, να βοηθήσω τον πατέρα μου. Θέλω να αγοράσω κάποτε ένα διαμέρισμα γιατί με τη Μαίρη σκεφτόμαστε να παντρευτούμε. Με ενδιαφέρει να έρθω σε εσάς.

- Μάλλον είσαι τυχερός γιατί χτες έφυγε μια κοπέλα από το τμήμα μας. Βρήκε δουλειά στο εξωτερικό. Θα μιλήσω με τον

υπεύθυνο. Μας πιέζει αλλά κι αυτόν τον πιέζουν από πάνω. Στην αρχή μου ερχόταν να τον σκυλοβρίσω και να σηκωθώ να φύγω. Μετά κατάλαβα ότι δεν φέρεται έτσι γιατί του αρέσει αλλά επειδή αναγκάζεται. Άστα χέστα, παλιοδουλειά είναι, σε κανέναν δεν αρέσει.

- Γιατί εμένα μήπως μου αρέσει η ορθοστασία του σεκιούριτι; Δεν έχει τόσο πίεση αλλά έχει άλλα κακά και το χειρότερο είναι όπως σου 'πα τα νυχτερινά. Καλύτερη από τις σκατοδουλειές είναι μάλλον το ντελίβερι αλλά εκεί δουλεύουν κυρίως ξένοι. Βέβαια είναι επικίνδυνο να χτυπήσεις.

- Μακάρι να σε πάρουν. Δεν νομίζω ότι είναι δύσκολο γιατί συνέχεια φεύγει κόσμος. Δεν αντέχεται πολύ αυτή η δουλειά.

- Ωραία θα είναι να με πάρουν στο τμήμα σου. Αφού μένουμε κοντά και θα πηγαίνουμε ίδιες ώρες στο τηλεφωνικό κέντρο, μπορούμε να παίρνουμε ένα σκούτερ. Τη μια μέρα θα πηγαίνουμε με το δικό μου και την άλλη με το δικό σου. Θα καίμε λιγότερη βενζίνη.

- Συμφωνώ. Έτσι θα μιλάμε στον δρόμο.

- Το πήγα λίγο μακριά το θέμα, το ξέρω. Ακόμα δεν με προσέλαβαν. Μου το παρουσιάζεις όμως σαν πολύ πιθανό.

Την επόμενη μέρα ο Ηλίας στέλνει το βιογραφικό του στο τηλεφωνικό κέντρο. Ύστερα από μια βδομάδα, ξεκινάει να δουλεύει στο ίδιο τμήμα. Λίγες μέρες αργότερα, ο Άγης κάνει διάλειμμα και βρίσκει πάλι τον Στρατή.

- Είχαμε πει να βρισκόμαστε να πούμε έναν καφέ.

- Έμπλεξα με διάφορα και το ξέχασα αλλά ούτε εσύ με πήρες. Μισή ντροπή είναι δική μου και μισή δική σου.

- Την άλλη βδομάδα είμαστε απογευματινοί. Θέλεις να πούμε την Πέμπτη γύρω στις έντεκα;

- Κάπου στο μέσο θα βρεθούμε. Τι θα έλεγες για Άνω Πετράλωνα ή Θησείο. Προτιμώ τα Άνω Πετράλωνα γιατί είναι πιο ήσυχα. Πηγαίνω κι εκεί αρκετά, όχι όμως τόσο συχνά όσο στα Εξάρχεια.

- Συμφωνοί. Κι εμένα με εξυπηρετεί καλύτερα γιατί είναι πιο κοντά στο σπίτι μου.

- Το κλείσαμε! Αυτός ο τύπος που έρχεστε μαζί με το σκούτερ, τι μέρος του λόγου είναι ρε συ;

- Νομίζω σου είχα πει για αυτόν. Είναι το παιδί που δούλευε

σεκιούριτι. Πηγαίνουμε στο ίδιο γυμναστήριο και μένουμε κοντά.

- Αααα ο εθνικιστής! Για αυτό τον συμπάθησα όταν τον είδα! Πως το 'παθε κι έγινε εθνικιστής; Μήπως χτύπησε στο κεφάλι; Ήταν πάντοτε εθνικιστής;

- Όλη του η οικογένεια υποστηρίζει τον ΣΕΠΕ (Σύνδεσμο Ελλήνων Πατριωτών Εθνικιστών). Παλαιότερα ήταν πιο μετριοπαθείς, ψήφιζαν ΕΦΧΕ (Ελληνική Φιλελεύθερη Χριστιανοδημοκρατική Ένωση). Τώρα με την κρίση πήγαν προς τα άκρα. Ο πατέρας του είχε ένα καλό μαγαζί. Το έκλεισε πριν χρόνια και είναι μακροχρόνια άνεργος. Έχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Είναι καλό παιδί.

- Δεν με νοιάζει τι είναι, ας είναι και το καλύτερο παιδί του κόσμου. Εγώ δεν θέλω να έχω παρτίδες με φασίστες.

- Τον έχω συζητήσει πολύ λίγο αλλά κατάλαβα ότι δεν είναι φασίστας. Δεν είναι όλοι οι εθνικιστές φασίστες.

- Μη με μπερδεύεις τώρα. Εγώ δεν βλέπω διαφορά μεταξύ φασιστών και εθνικιστών. Το ίδιο πράγμα είναι. Με σένα θα μιλάω και θα συναντηθούμε για καφέ. Με αυτόν δεν θέλω τίποτα. Στο λέω προκαταβολικά για να το ξέρεις. Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους.

